

Makitibi Ne ki tee ki doe

Ta ki do makitibi Ne ki tee ki doe ti

To ki «Apokalipisi» ki j-inge me makitibi ti e ta Girəki ki kor mee ki ta Nanginda ne «Ne ki tee ki doe». Ningə e Ja ki e ki kare dan njé kaw kilə je ti ki dögi gide joo a Babe Jəju Kirisi tee ki do ne je ki rəjeti ki to lo bəyə ti ade ndangi (1.1-2).

Ja ndangi Makitibi kin a e basi ki bal ki bu kare go koji Kirisi ti be. NGa ningə, e dəkagilo ti ki nje kobe ko bo ki Rom ti ndigi kadi dije osi məkəside nangi none ti tə yo madi be. NJé kun go Kirisi ki mbati kosi məkəside nangi noe ti, adi-de ko ngay. Be a, uwəi Ja awi iləi-e dangay ti do dər ti ki Patimosi, mbata lə Poy Ta ki Maji ki ilə mbee. NDangi makitibi kin adi njé kaw-naa je ki siri ki dənangi Aji ti ki bari-e Aji ji du (bone bari-e Turki).

NJé kun go Kirisi ingəi ko mbata gər ki gari kadi Babe ləde e kare ba a e Jəju Kirisi. E be a, me ko ti kin, Ja ndangi makitibi adi-de, ilə-n dingəm mede ti kadi ai do njade ti. Me makitibi ti ki Ja ndangi kin, ne ki el tae ngay me ti e ne je ki oo me ndil ti, ki ndaji ne je ki təji ne je ki to ki kəme kəme. E ndaji ne je ki to me makitibi kun mindi ti ki kəke noo. Je dəkagilo ti ki təgə je ki majal isi odi rəde, ne Jəju Kirisi ki e Babe a re kadi a budə-de mur mur.

Lo kilə ngirə ta ti, Ja el ta ki do rəne ti tə nje kaw kilə lə Kirisi ki nje ki lo koy ti (1.1-8).

Ne ki dəsay, Ja təji ne koo me ndil ti lie ki dəsay ki Jəju el-e ta me ti kadi ndangi adi njé kaw-naa

je ki siri ki dənangi Aji t̄ ki bari-e Aji ki du (1.9-3.22).

Go t̄, J̄a el ta l̄ kun ki uni-e awi sie dərət̄ ti adi oo n̄e je ki dangi dangi osi go-naa me ndil t̄. OO n̄e kində je ki me dərət̄ ti ki isi osi kurə Luwə ei ki J̄eju Kirisi (4-5); oo makitibi ki n̄e kuwe je ki siri (6.1-8.1); oo təbi je ki siri (8.2-11.19); oo d̄irago ei ki da je ki joo (12.1-13.18); oo NGon bat̄ ei ki dije ki kigə d̄ode ki dib̄ 6u ki dib̄ kut̄i ki dib̄ so d̄o t̄ (144.000), taa ta ki gangi ki a re ki malayka el ta d̄o t̄ t̄ (14.1-20); oo kəpi je ki siri ki a rəi ki wongi l̄ Luwə (15.1-16.21); oo tuji ki a osi d̄o Babilon t̄, ki r̄o a təti da, ki nje kəl ta ngom kə nə n-e nje kəl ta ki ta Luwə t̄, ki r̄o ki a təti su (17.1-20.10); taa oo dərət̄ ki sigi, ki dənangi ki sigi, ki Jorijaləm ki sigi t̄ (21.1-22.5).

Makitibi N̄e ki tee ki dœ t̄ol tane ki ndu ki ndəj̄i ki nḡa ngay ki Kirisi, N̄Je ki lo koy t̄ ndəj̄i, ki ndue ki un a nə: «M-a m-re basine» (22.6-21). E makitibi ki ra r̄one t̄ makitibi ki nḡa ngay e se to b̄el wa be. NGa ninḡa J̄a ndangi mba kadi ilə-n b̄el me njé kadi-me je t̄ al, n̄e ndangi kadi ilə-n dingəm mede t̄ d̄okagilo je t̄ ki nḡa. Ne je ki koo me ndil t̄ kin t̄oj̄i kila ki Kirisi ra mbata maj̄i l̄ dije lie ki njé ndole goe.

¹ Makitibi kin e n̄e ki to lo b̄oȳo t̄ ki J̄eju Kirisi tee ki dœ. Ninḡa e Luwə a ade kadi t̄oj̄i b̄ea kila je l̄ene, kadi gəri n̄e ki a ra n̄e basi. E be a, J̄eju Kirisi ilə ki malayka l̄ene kare adi aw tee ki dœ adi b̄ea kila lie J̄a gər.

² J̄a ma naj̄i d̄o n̄e je t̄ pəti ki oo kin təki e ta l̄ Luwə, təki e ta ki r̄oj̄eti ki J̄eju Kirisi tee ki dœ.

3 Maji-kur e də dəw ti ki tıdə makitibı kin, ki də dije ti ki njé koo də ta je ki tə̄̄ ta Luwə ti kin, a təli rəde go ti. Tadə dəkagilo ki nə je kin a rai nə e basi.

Ta ki sobi də njé kaw naa je ki siri ki dənangi Aji ti

4 Mi Ja, a m-ndangi makitibı m-adı səi njé kaw naa je ki siri ki isi dənangi Aji ti[☆].

M-dəjı kadi Luwə ki isi noq bone, ki isi mari nu, ki e nje re nım, kadi ndil je ki siri ki ai no kimbər ngar ti lie nım,

5 taa kadi Jəju Kırısı ki e nje ma najı ki rəjeti, ki e dəw ki dəsəy ki j dan njé koy je ti, ki e NGar lə ngar je ki dənangi ti ne kin nım, pətə kadi me-majı ləde ki lapıya ləde e səsi naa ti.

Jəju Kırısı ndigi-je, a taa-je gin təgi ti lə majal ki məsine,

6 Ər-je ində ta dangı tə ngar je, təl-je njé kijə nə məsi kadi-kare ti mba kadi ji ra kılə j-adı Luwə ki Bawne. M-dəjı kadi təjı ki təgi e lie ki də bal je ki də bal je, *Amen!

7 Oi-e, isi re me kil ndi ti,
Dije pətə a ooi-e ki kəmde[☆],

Njé wa ki njé kəsi kade ki ningə kin ka a ooi-e ki kəmde,

Gin ka je ki dangı dangı ki dənangi ne a noi ndoo mbata lie.

Oyo, Amen!

8 Babə Luwə a nə: «Mi Alpa ki Omega, nje kisi noq bone, nje kisi mari nu, ki nje re, mi nje kisi də təgi je ti pətə.»

Ja oo Kırısı me ndil ti

[☆] **1:4** 2Kər 1.8 [☆] **1:7** Daniyəl 7.13; Jakari 12.10

9 Mi ngokosi Ja, ki mi səsi naa ti me ko ti, mi dansi ti səi ki Luwə ində səsi tə ngar je, mi m-uwə təgim ba səsi me kində rə-naa ti ki Kiriſi. Dije iləi-mi dangay ti də dər ti ki Patimosi ki mbata ta lə Luwə ki m-ilə mbəe, taa ki mbata naji ki ma ki m-ma də ta ki rəjeti ki Jəju Kiriſi təe ki dœ.

10 NDœ ti kin, e ndə lə Babə, 6a NDil re ur dəm ti, adi m-o ndu ta madi təe gom ti ki təgine tə ndu təbi be,

11 əl-m ə nə: «Ne ki o kin, indangi me makitibi ti, 6a go ti, ilə-n adi njé kaw naa je ki sıri, adi e Epəji, ki Isimir, ki Pərgam, ki Tiyatır, ki Sardi, ki Piladəlpı, ki Lawodise.»

12 Lo kin ti, m-yəti rəm kadı m-o dəw ə wa ki a əl-m ta kin 6a, m-o lambı je, ki rai-de ki ər əi sıri.

13 Ningə dan lambı je ti ka kin, dəw madi ki to tə *NGon dəw be isi ti noq. Flə kibı ngal rəne ti, 6a də kadıne ki kulə ki rai ki ər.

14 Dœ je, ki bisi dœ je, ndai bal bal tə buy, ə se bu wa be. Kə kəme ndøy tə por be.

15 NJae jetoi tə andi ki ndole, ki kədi o kam be, 6a ndue 6a tə pungi ba kam be tə[☆].

16 Uwə mee je sıri ji kone ti, ningə kiyə kasigar ki tae ki taa ati soy soy, taa ta kate e dam joo nım, təe tae ti. Kəme unji tə kadı ki dan kada kam be.

17 Lokı m-o-e 6a, m-osi njae ti tə dəw ki oy, m-to. Nə ində ji kone dəm ti ə nə: «İfəl al, mi ki dəsəy, ə mi ki dəbəy ti tə[☆],

18 mi nje kisi kəm ba, m-oy, nə m-təl m-isı kəm ba, kadı m-isı biti ki də 6al je, də 6al je. M-aw ki lakəle lə koy ki lo ki koo jim ti.

[☆] **1:15** 13-15: Daniyəl 7.9, 13; 10.5-6 [☆] **1:17** 16-17: Ejay 44.6; 48.12; 49.2; Eb 4.12

19 Ningə, kadi indangi n̄e ki o, n̄e ki isi ra n̄e basine, ki n̄e ki a ra n̄e go ti gogi.

20 NGa ningə, ki ojì dō mee je ki siri ki o ji kom ti, ki lambi je ki siri ki rai-de ki or, kɔr mede a to kin: mee je ki siri, aí malayka je l̄ njé kaw naa je ki siri, ningə lambi je ki siri, aí njé kaw naa je ki siri t̄o.»

2

Makitibì ki ndangi kadi njé kaw-naa je ki Epaji ti

1 NJe kuwə mee je ki siri ji kone ti, nje njiyə dan lambi je ti siri ki rai-de ki or el-m mi Jà a nə: «Indangi makitibì kin adi malayka l̄ njé kaw naa je ki Epaji ti, el-e təki nje kuwə mee je ki siri ji kone ti, nje njiyə dan lambi je ti siri ki rai-de ki or el a nə:

2 M-gər n̄e ra je l̄i, m-gər kılə rai, ki kuwə tɔgi ba l̄i. M-gər kadi i ilə bandi ta naa ti ki njé me majal je al. Dije madi ki isi bari röde njé kaw kılə je, nə aí njé kaw kılə je al kin, i ina-de adi igər-de tə njé ngom je.

3 I nje kuwə tɔgi ba, ingə kɔ mbata ləm, nə be ka, iyə tae al.

4 NGa ningə, n̄e kare ki m-aw-n səi ki ta, e ta lə kiyə ki iyə ta ndigi ki indigi-m kete kin kɔ.

5 Ó adi mei ole dō lo ki osi ti, iyə pa njiyəi ki basine kin kɔ, a ital ire dō njai ti ki kete gogi. Re iyə pa njiyəi ki basine kin kɔ al a, m-a m-re kadi m-or lambi l̄i lo kise ti kin kɔ.

6 Ningə ki basine kin, n̄e kare ki m-o maji, rɔi ti, imbatı kılə ra Nikolayiti je, təki mi m-mbatı-n kılə rade ka kin be t̄o.

7 NGa ningə, dəw ki aw ki mbine ɓa, kadi oo-n dō ta ki NDil Luwə el njé kaw naa je kin!

«Dœw kî nje tæti rœ, m-a m-ade uso kandi kadi koy al kî a me ɓe rœnal tî lœ Luwœ[✳].»

Makitibi ki ndangi kadi njé kaw naa je kî Isimir ti

⁸ «Makitibi kin indangi adi malayka lœ njé kaw naa je kî Isimir ti: Ta kî dœw kî dœsay, kî e dœw ki dœbœy ti tœ, dœw kî oy nœ tœl isi kœm ba, œl me ti œ to kin:

⁹ M-gær ko lœi kî ndoo lœi, nœ kî rœjeti, i njé ne kingœ. Taa m-gær ta je kî majal kî njé kî bœri rœde œi nœ nœi *Jipi je, nœ kî rœjeti, œi Jipi je al, isi œli dœi ti: œi njé kaw-naa je lœ *Satœ.

¹⁰ A ingœ ko, nœ maji kadi ißœl al. Su a buki dije madi dansi ti dangay ti kadi na-n tœgisi, a ingœi ko asi ndœ dœgi, nœ ai dœ njasi ti biti koy, œ m-a m-adi sœsi jœgi tœti rœ, kî e kajœ kî biti kî noœ ti.

¹¹ «Dœw kî aw kî mbine 6a, kadi oo-n dœ ta kî NDœl Luwœ œl njé kaw-naa je kin maji!

«Dœw kî nje tæti rœ, kœy kî nje ko joo a tee kade ti al.»

Makitibi ki ndangi kadi njé kaw naa je kî Pœrgam ti

¹² «Makitibi kin indangi adi malayka lœ njé kaw naa je kî Pœrgam ti: Ta kî dœw kî nje koti kœyœ kasigar kî tae kî taa ati soy soy, taa ta kate e dam joo nœm tœ, œl me ti œ to kin:

¹³ M-gær lo kî isi ti kin; e lo kî *Satœ œ ɓœ titi, nœ be ka, biti bone, i uwœ rœi rœm ti adi nga, inaji ndui al. Dœkagilo wa kî ndœ kî tœli bœœ kœlœ lœm kî rœjeti, Atipasi, lo ti wa kî Satœ isi ti kin ka, inaji ndui al.

¹⁴ Ningœ, ne kare kî m-aw sœi kî ta dœ ti, e ta lœ dije lœi madi kî uwœi go neœ ndœ kî to tœ yaœ Balam be nga

[✳] 2:7 Kœlœ ngirœ neœ je 2.8-9

kin. Balam ki nje koji ngar Balaki kadi iye gum uwen ngan *Isirayel je ki rebi kuso da ki pæli yo je nim, sangi-naa kaya ti nim[☆].

¹⁵ E be to e, j ka aw ki dije ki njé kuwe go ne ndo la Nikolayiti je noq to.

¹⁶ Ð kadi iye pa njiyei ko. A re e be al e, m-a m-re basine kadi m-ro ki dijee kin ki kiye kasigar ki tee tam ti kin.

¹⁷ «Dew ki aw ki mbine ba, kadi oo-n do ta ki NDil Luwe el njé kaw naa je kin!»

«Dew ki nje tetti ro, m-a m-ade man ki e ne kuso ki boyo lokki, m-a m-ade kosi mba*l* ki nda, ki e ki ndangi to ti ki sigi[☆] ki e to ki dew ger al titi. Dew ki mba*l* kin odi jie par e ger to kin.»

Makitibi ki ndangi kadi njé kaw naa je ki Tiyatir ti

¹⁸ «Makitibi kin indangi adi malayka la njé kaw naa je ki Tiyatir ti: Ta ki dew ki ka keme ndoy te por be, taa njae je toi te andi ki ndole, ki kodi o kam be, el me ti e to kin:

¹⁹ M-ger ne rai je, ki ndigi-naa ki to rei ti, ki kadi-me lei, ki ra kile kadi dije, ki kuwe togi ba lei. Ne rai je ki gogi ne maji al do ki kate je.

²⁰ Ne ne kare ki m-aw sei ki ta do ti, e kiye ki iye Jejabel, ki e ne n-e dane ki nje kel ta ki ta Luwe ti kin, adi isi buki beae kile je lem wale: isi osi-de ki me kaya ki ra ti, ki me kuso da ti ki pæli yo.

²¹ M-iye dokagilo m-ade kadi iye-n pa njiyene ko, ne mbati kiye rebi kaya ki ra.

²² E be e, m-a m-ile nangi do tire ro ko ti, naa ti ki njé sange kaya ti je. A re iyei ta pa njiyede je ki

[☆] **2:14** Kor Isirayel je 31.16; Kor Isirayel je 22-24 [☆] **2:17** Tee ki taga 16.14-15, 33-34; Ejay 65.15

majal kın kɔ wa taa, tə m-iyə ta nɛ ki m-ɔjɪ kadɪ m-ra səde kın.

²³ M-a m-adɪ ngane je oyi. Ba, lo kin ti, njé kaw naa je pətɪ a gəri kadɪ mi dəw ki m-gər mər ta je, ki ndigɪ ra je lə dije. Dəw ki ra dansi ti, m-a m-ra-e ki go kilə rae ti[☆].

²⁴ NGa ningə, səi ndəgɪ njé kaw-naa je ki Tiyatır ti, ki uwəi go nə ndo ki ngom kın, al, taa indoi nə ki əi je bari-e “nə bɔyo kakɪ lə Sata” kın al tə, m-əl səsi kadɪ igəri təki m-a m-ində nə koy madɪ ki rangɪ dəsi ti al ngata.

²⁵ NGa ningə, nə kare 6a, majɪ kadɪ, nə ki ai də ti kin, uwəi ba, bɪti kadɪ m-re.

²⁶ «Dəw ki nje təti rɔ, dəw ki uwə go kilə je ləm bɪti dəbəy ti, m-a m-adə təgi kɔbe də gin dije ti ki dangɪ dangi.

²⁷ A ɔ-de 6e ki gɔl gindi, a tɔ-n dəde təki dəw a tɔ-n ngoo wanji kın be.

²⁸ E be ə, mi wa ka m-ingə-n təgi ki rɔ Bai ti. Taa m-a m-adə mee ki nje kibə ta gin lo ti tɔ[☆].

²⁹ «Dəw ki aw ki mbine 6a, kadɪ oo-n də ta ki NDil Luwə əl njé kaw naa je kin!»

3

Makitibi ki ndangi kadɪ njé kaw naa je ki Sardi ti

¹ «Makitibi kin indangi adɪ malayka lə njé kaw naa je ki Sardi ti: Ta ki nje ndil je ki siri lə Luwə ki mee je ki siri əl me ti ə to kin: M-gər kilə rai je: ira rɔi adɪ dije ooi-ni tə dəw ki isi kəm, nə ki rɔjeti 6a, i dəw ki koy.

[☆] **2:23** Pa je 7.10; 62.13; Jərəmi 17.10 [☆] **2:28** 26-28: Pa je 2.8-9;
Kɔr Isirayəl je 24.17

2 ḥsi kəm də rəi t̄i, adi təgi ndəge je k̄ iſi oyi, tado m-o kılə rai kare k̄ ası naa ta kəm Luwə t̄i goto.

3 Adi mei ole də n̄e ndo t̄i k̄ ingə je, o dœ je kin, n̄ingə kadi a də njai t̄i e iyə pa njiyəi k̄ majal k̄. Kin e re indəl də bi t̄i al e, m-a m-re m-uwə-i nangi busi tə nje bogi be k̄ kanji kadi igər də kade.

4 NGa n̄ingə, dije madi je dani t̄i Sardi noq wa, lati n̄e k̄ majal kib̄i je t̄i lede al. A iləi kib̄i k̄ nda röde t̄i kadi dani-mi, tado ei dije k̄ ası.

5 Dije k̄ njé təti rə, a iləi kib̄i k̄ nda röde t̄i, n̄ingə m-a m-buj̄i təde k̄ me makitibi kaj̄i t̄i al. M-a m-gər-de t̄a dije ləm ta kəm Bai t̄i k̄ ta kəm malayka je t̄i lie.

6 Dəw k̄ aw k̄ mbine 6a, kadi oo-n də ta k̄ NDil Luwə el njé kaw naa je kin!»

Makitibi k̄ ndangi kadi njé kaw naa je k̄ Piladəlpi t̄i

7 «Makitibi kin indangi adi malayka lə njé kaw naa je k̄ Piladəlpi: Ta k̄ nje kay njay, dəw k̄ rɔjeti, e k̄ uwə lakəle lə *Dabidi jine t̄i, e k̄ uwə t̄ee e dəw ası kuti al, e k̄ uwə uti e dəw ası t̄ee al, el me t̄i e to kin:

8 M-gər kile rai; m-gər kadi təgi e ngay al, nə ingəm ta ləm maji, inaj̄i ndui al. NGa n̄ingə, k̄ ne kin, m-t̄ee ta kəy noi t̄i, k̄ dəw k̄ ası kadi uti goto.

9 Ningə n̄e k̄ m-a m-ra k̄ dije k̄ njé kaw-naa k̄ t̄o *Sata, k̄ ei njé ngom je, k̄ ei nə n-əi *Jipi je, nə ei Jipi je k̄ rɔjeti al e to kin. M-a m-ində təgi dəde t̄i kadi rəi osi dəde nangi noi t̄i. Lo kin t̄i, a gəri kadi m-ndigi.

10 Təki ingəm-n ndu k̄ m-adi kadi uwə-n təgi ba, mi ka m-a m-ngəm-i dəkagilo ko t̄i k̄ a re də dije t̄i k̄ dənangi t̄i ne pəti kadi na-de kin t̄o.

11 M-a m-re 6asi, e uwə ne ki to ji ti kin ngä, kadi dœw madi taa ne kigə go ji ləi al.

12 «Dœw ki nje təti rø, m-a m-ra-e tə kagi ngadan kəy me kəy ti lə Luwə ləm, ningə a təę taga al ratata. M-a m-ində tə Luwə ləm n̄im tə be bo lie ki e Jorijaləm ki sigi kin n̄im dœ t̄i. Jorijaləm ki j̄ dərət̄i rø Luwə ti ləm, re ur nangi. Taa m-a m-ində təm ki sigi dœ t̄i t̄o.

13 «Dœw ki aw ki mbine 6a, kadi oo-n dœ ta ki NDil Luwə əl njé kaw naa je kin!»

Makitibi ki ndangi kadi njé kaw naa je ki Lawodise ti

14 «Makitibi kin ındangi adi malayka lə njé kaw-naa je ki Lawodise: Ta ki dœw ki e *Amen, dœw ki nje ma naji ki a də ndune ti, dœw ki røjeti ki e də ne kində je ti lə Luwə pəti, əl me ti e to kin:

15 M-gər kile rai; m-gər kadi isəl al n̄im, itingə al n̄im. Kin e re isəl al 6a, re a tingə!

16 Nə ki ne kin, isəl al n̄im, itingə al n̄im, ilala, adi m-a m-təmoq-i kɔ.

17 I əl e nə j̄ nje ne kingə, ira gati ingə-n ne ngay, aw ki ndoo ne madi al. Nga ningə, kei nje kəm-tondo, kei dangiti, ne ləi goto, a ki røi kare, kəmi oo lo al kin e, o al.

18 E be e, m-adi ta koj̄i kadi ire ındogi səm or ki por ndir-e maji kin kadi indu-n, kadi ındogi səm kib̄i ki nda uti-n də ka ki røi kare ləi kin kadi røi səl-i al, e kadi ındogi ne kılə kəm ti ilə kəmi ti kadi kəmi oo lo maji gogi.

19 Dije pəti ki m-ndigi-de, m-ndangi-de e m-indede m-ɔji-de. Maji kadi itingə bil, e iyə rəbi njiyəi ki majal kɔ.

20 O maji, mi m-a ta kœy ti, m-indœ ta kœy. Re dœw oo dœ ndum e tœ̄gœ ta kœy ba, m-a m-ur kœy goe ti, m-a m-uso sie nœm e a uso sœm nœm.

21 «Dœw ki njœ tœti rœ, m-a m-adœ isi sœm dœ kimbœr ngar ti lœm, tœki mi m-tœti rœ e m-aw m-isœ ki Bai dœ kimbœr ngar ti lie kin be to.

22 Dœw ki aw ki mbine ba, kadœ oo-n dœ ta ki NDil Luwœ œl njœ kaw naa je kin!»

4

Kilœ tœji dœ Luwœ ti me dœra ti

1 Go nœ je ti kin ba, m-o nœ ki rangœ me ndil ti bœy: m-o ta rœbi tœ̄gœ dœra ti, ningœ ndu dœw ki œl-m ta kœte ka kin, tœl ba tœtœbi be œl-m e nœ: «tre taa ne, e m-a m-tœji nœ ki a ra nœ lo ti ti m-adœ o.»

2 Ta naa ti nœ, NDil Luwœ tœti-m uwœ-m aw sœm dœra ti. Ningœ yœ, m-o kimbœr ngar tœ̄gœ isi, ba dœw madœ isi dœ kimbœr ngar ti ka kin.

3 Dœwe ndole tœ mbal je ki bari-de jasipi ki sarduwan kin be. NGabirœndi ki kunje to tœ mbal œmerodi be unjœ gœ kidi kimbœr ngar ka kin.

4 Ningœ kimbœr je kuti joo gide so isi gœi gidi kimbœr ngar ka kin, ba ngatœgi je kuti joo gide so ki œy kibœ ki nda isi dœ kimbœr je ti ki kuti joo gide so ka kin, ilœi jœgi kœsi-gon ki rai ki œr dœde ti.

5 Kunjœ je, ki ndu dije, ki ndangœ ndi je tœ̄gœ kimbœr ngar ti. Lambœ je siri œi ta kœm NGar ti, adœ œi ndil je lœ Luwœ ki siri.

6 Nœ kimbœr ngar ti, nœ madœ ki titi-naa ki man ba ki ay njay njay tœ bœr be a titi.

Ne je ki njœ kœsi kœm œi so, kœmde rosœ rœde ki kœte je ki gogœ je, isi dana nœ kimbœr ngar ti nœm, gœi gide nœm.

7 Ne ki nje kisi kəm ki dəsəy titi-naa ki ɓəl, e ki kɔ joo titi-naa ki ngon baw mangi, e ki kɔ mitə, ta kəme to tə ta kəm dəw be, ningə e ki kɔ sɔ, to tə soro ki isi nal be tɔ.

8 Né je ki njé kisi kəm kin, ki kare aw ki bagine mehe mehe, ba kəme rosi lo də bage ti je gin bage ti je. Kondə je ki kada je isi ta kosı pa ti ei nə: NJe kay njay, nje kay njay, nje kay njay e Babe Luwə ki aw ki tɔgi də ne je ti pəti. E ki isi mari nu, isi bone, e ki are.

9 Dəkagilo je pəti ki né je ki njé kisi kəm ki sɔ ka kin osi pa, iləi tɔji də nje kisi də kimbər ngar ti, nje kisi biti ki no ti, ɔsi kure, rai-e oyo ba,

10 *NGatɔgi je ki kuti joo gide sɔ ɔsi məkəsi ide nangi no nje kisi də kimbər ngar ti, ɔsi gon nje kisi biti ki no ti, buki jɔgi kɔsi-gon je ləde no NGar ti ningə eli-e ei nə:

11 Babe Luwə ləje, i ası kadi dije iləi tɔji doi ti, ɔsi kurəi, taa ası kингə tɔgi tɔ, tado i e ira ne je pəti, ne je ki koo ki kəm kin toi ki go ndigi ti ləi.

5

Makitibi lə NGon batı

1 M-o makitibi ki kuu gidi-naa ti to da ji kɔ nje kisi də kimbər ngar ti. E makitibi ki ndangi ne me ti je gidi ti je, ningə uwəi lo siri ki ne kuwə makitibi je.

2 M-o malayka ki nje tɔgi kare un ndune ki taa e nə: «Na e ası kadi rəy ne kuwə makitibi je e tee makitibi kin e?»

3 Nə ki me dəra tı, ki dənangı ti e se gin dənangı ti, dəw ki ası kadi təe makitibi kin, e se kadi ilə kəmne me ti goto.

4 Lo kin ti, m-nq ngay, tado dœw asi kingœ dœw ki
asi kadi tœ makitibi kin e ilœ kœmne me ti al.

5 Ba dœw kare dan ngatœgi je ti el-m e nœ: «Inq al,
o bœl nda ki gin koji ti lœ Juda, dœw ki tœ gin *Dabidi
ti, ki tœti rœ, e asi kadi rœy ne kuwœ makitibi je ki siri
e tœ makitibi kin.»

6 Lo kin ti noq, m-o NGon batœ a taa dana no
kimbœr ngar ti, ningœ ne je ki njœ kisi kœm ki so ki
ngatœgi je ki kutœ joo gide so œsi gœi gide. NGon batœ ka
kin to tœ ne ki dœw ijœ minde be. Gaje je ei siri, taa
kœme je ei siri tœ, tœ ndil je ki siri lœ Luwœ ki ilœ-de ki
dœnangi ba pœti.

7 NGon batœ isi re basi ki rœ nje kisi dœ kimbœr ngar
ti kadi taa makitibi jie ti.

8 Ta naa ti noq, ne je ki njœ kisi kœm ba ki so ki
ngatœgi je ki kutœ joo gide so œsi mœkœsœde nangi no
NGon batœ ti. Dœw ki ra uwœ kœnde ki kopœ je ki rai
ki œr ki nduji kagi ki etœ majœ jine ti. Ne je kin ei ta je
ki dije lœ Luwœ isi eli ki Luwœ.

9 NJœ kisi kœm ba ki so ki ngatœgi je ki kutœ joo gide
so, osi pa ki sigœ eli ei nœ:

«I asi kadi un makitibi,

Thetaœy ne kuwe je.

Tado dije tœli-ni, i igangœ dœ gin koji je ki dangœ dangœ,
NDon ta je ki dangœ dangœ,

Dije ki dangœ dangœ,

Gin be je ki dangœ dangœ ki mœsi, adœ Luwœ.

10 Gin dije ki dangœ dangœ kin,

Indœ-de ta dangœ tœ ngar je,

Itœl-de njœ kijœ ne mœsi kadi-kare ti mbata lœ Luwœ
lœje,

Ningœ ei je oœi be dœnangi ti ne[◊].»

[◊] **5:10** Pa je 33.3; 98.1; Ejay 42.10

11 Lo kin ti, m-go lo ba, m-o ndu kosi malayka je ngay, ki ei dibi kutide dibi kutide[✳], gai gi di kimbær ngar, ki ne je ki njé kisi kám ba, ki ngatogi je.

12 Ningə uni ndude ki taa əli ei nə:
 «NGon batı ki dije təli-e,
 Así kadi ingə təgi, ki ne kingə, ki gosi, ki ngangi, ki
 kosi-gon, ki təba, ki kila təji!»

13 Taa m-o ndu ne kində je pəti ki dərət ti, ki
 dənangi ti, gin dənangi ti, ki me ba bo ti osi pa ei
 nə:
 «Kila təji, ki kosi kurə, ki təba, ki təgi,
 E lə nje kisi də kimbær ngar ti ei ki NGon batı biti ki
 no ti!»

14 Lo kin ti noq be, ne je ki njé kisi kám ba ki so əli
 ei nə: «Amen!» Ba ngatogi je osi məkəsиде nangi no
 nje kisi də kimbær ngar ti ei ki ngon batı, osi gonde.

6

NGon batı ei ki ne kuwə makitibi je mehe

1 M-o NGon batı uwə ne kuwə makitibi ki dəsəy
 lə ne kuwə makitibi je ki siri or, ningə m-o ndu ne ki
 njé kisi kám ba ki dəsəy dan ne je ki njé kisi kám ba
 ti ki so un ndune ki taa, ndue ba tə ndangi ndi be ə
 nə: «Ire!»

2 M-gó lo, ningə m-o sində kare ki nda. Nje kale
 uwə kagi kunduru jine ti, adi-e jəgi kosi-gon. E dəw
 ki təti rə ngata, nə aw tə tatı rə ki rangi bəy.

3 Lokı NGon batı uwə ne kuwə makitibi ki ko joo
 or ningə, m-o ndu ne ki njé kisi kám ba ki ko joo əl ə
 nə: «Ire!»

4 Lo kin ti, sində ki rangi, ki kər tə por be təe re.
 Nje kale aw ki təgi kadi or-n lapiya dənangi ti kə,

[✳] **5:11** Daniyal 7.10

kadi dije tɔli-naa dande ti. Adi-e kiyə kasigar ki ngal.

⁵ Loki NGon bati uwe ne kuwe makitibi ki ko mita or ninge, m-o ndu nen ki nje kisi kem ba ki ko mita ele na: «Ire!» Ð m-go lo ninge, m-o sinda kare ki ndul. NJe kale uwe nen mboji nen jine ti.

⁶ Ninge m-o ndu ta madi ji ki dan nje kisi kem ti ki so a na: «Geme ngon ngo mboji nen kare be par e lo kile ti ki nda kare, a orji ngon ngo mboji nen mita be par e lo kile ti ki nda kare to; ne kadi ituji yibi ei ki kasi kandi nju al.»

⁷ Loki NGon bati uwe ne kuwe makitibi ki ko so or ninge, m-o ndu nen ki nje isi kem ba ki ko so ele a na: «Ire!»

⁸ Ð m-go lo ninge, m-o sinda kare ki bale to te mbi kam be. NJe kale toe na «Yo», ba lo ki koo isi njiye goe ti. Adi-de tagi da dam donangi ti ki kare me ki so ti kadi tuji dije ki me ti ki ro je, ki bo je, ki moy to ko dije ki da je ki majal ki donangi ti ne.

⁹ Go ti, loki NGon bati uwe ne kuwe makitibi ki ko mi or ninge ya, m-o ndil dije ki nda ki teli-de a ai gin dingiri kadi-kare ti la Luwe. Ði dije ki teli-de mbata ta la Luwe ki ai da ti, mai naje.

¹⁰ Dije ka kin uni ndude ki taa, ali ta ki tagide ei na: «Babe, i ki i nje kay njay, i ki i daw ki rojeti, a ngem biti dokagilo ti ki ra taa a gangi ta da dije ti ki donangi ti, oji-n da mäsije ki buki ko e?»

¹¹ Ba lo kin ti noqo, adi daw ki ra kibi ngal ki nda, ninge dejji-de kadi ore mede nday bey, biti kadi te ndegi ngakode je, ki madi-kilade je, ki nayi-naa noqo, kadi te a teli-de te aje be kin, körde re da made ti, tol tae bey taa.

¹² Ninge m-o NGon bati uwe ne kuwe makitibi ki

ko mehe ɔr, ɓa dənangi yəki yəki kí əti ɓəl ngay. Kadi təl ndul kururu tə kibí sirə be, ə nay ba pu təl to tə məsi be to.

¹³ Mee je jj dəra ti tosi kí nangi tə kandi mbay-kote kí mbují al ɓəy, ə nəl gange kí nangi kin be.

¹⁴ Dəra a goto kə tə tuwə kí dəw a kuu gidi-naa ti kin be; ningə mbal je, kí də dər je a ndui rəde kə.

¹⁵ NGar je kí dənangi ti ne, kí njé təba je, kí bo je lə asigar je, kí njé ne ƙingə je, kí njé təgi je, kí ndəgi dije pəti, ɓəə je kí dije kí kare, a ƙiyi-naa kadi ɓəyoi rəde bole lo je tí kí gidi mbal je tí kí təti.

¹⁶ A əli mbal bo je kí mbal je kí təti əi nə: «Itosi dəje ti, ƙibəyoi-je say ta kəm nje kisi də kimbər ngar ti, kí ta wongi ti lə NGon bati[☆].

¹⁷ Tado ndə wongi kí bo re ngata, dəw kí asi kadi ə nə mi ə m-a am goto[☆].»

7

Dije kí 144.000 kí Luwə ində mbəl ləne node ti

¹ Go ne je ti kin, m-o malayka je sə ai taa də kum dənangi ti kí sə. *Malayka je ka kin uwəi nəl je kí sə kí dənangi ti ne kadi tə iləi dənangi ti al nim, də ba ti al nim, taa də kagi je ti al nim to.

² M-təl m-o malayka madi kí rangi ɓəy i kí lo kibə kadi ti be, uwə mbəl lə Luwə kí nje kisi kəm ba jine ti. Ningə un ndune kí taa əl malayka je kí sə kí ingəi təgi kadi adi ko ne kində je kí dənangi ti ne kí me ba ti ə nə:

³ «Oti kadi adi ko ne kində je kí dənangi ti, ə se me ba ti, ə se də kagi je ti, biti kadi j-ində mbəl nə ɓəə kile je ti lə Luwə ɓəy taa.»

[☆] **6:16** Oje 10.8; Lk 23.30

[☆] **6:17** Juwel 2.11; Soponi 2.2-3

4 Adi-mi kør dije ki e ki kində mbø lə Luwə node ti ai dije dibi 6u kare ki dibi kuti so ki dibi so də ti, gin koji je ti lə ngan *Isirayəl je pəti.

5 Adi e: gin koji ti lə Juda, dije dibi kuti ki dibi joo; gin koji ti lə Rube, dije dibi kuti ki dibi joo; gin koji ti lə Gadi, dije dibi kuti ki dibi joo;

6 gin koji ti lə Asər, dije dibi kuti ki dibi joo; gin koji ti lə Nəpitali, dije dibi kuti ki dibi joo; gin koji ti lə Manase, dije dibi kuti ki dibi joo;

7 gin koji ti lə Siməyo, dije dibi kuti ki dibi joo; gin koji ti lə *Ləbi, dije dibi kuti ki dibi joo; gin koji ti lə Isakar, dije dibi kuti ki dibi joo;

8 gin koji ti lə Jabilo, dije dibi kuti ki dibi joo; gin koji ti lə Jisəpi, dije dibi kuti ki dibi joo; gin koji ti lə Bənjame, dije dibi kuti ki dibi joo.

Gin dije ki dangi dangi

9 Go ti, m-gø lo 6a, m-o kosi dije ki ati 6əl ngay ki dəw ası kadı tıdə körde al. Əi dije ki gin 6e je ti ki dangi dangi, gin koji je ti ki dangi dangi, gin dije ki dangi dangi, ki ndon ta je ki dangi dangi. Dije kin ai nə kimbər ngar ti, ki nə NGon batı ti, ai ki kibə ngal ki nda röde ti, taa uwəi baji tan je jide ti to.

10 Ningə uni ndude ki taa əli əi nə: «Kaj i rə Luwə ti ləje ki e nje kisi də kimbər ngar ti əi ki NGon batı.»

11 *Malayka je pəti ləi-naa gəi gidi kimbər ngar, ki ngatəgi je ki nə je ki njé kisi kəm ba je, osi ki ta kəmde nangi nə kimbər ngar ti, əsi kurə Luwə,

12 əli əi nə: «Amen! Kılə təjì, ki təba, ki gosi, ki oyo ki ra, ki kosi-gon, ki təgi, ki ngangi e lə Luwə ləje ki dəkagilo ki dəkagilo, biti ki nə ti! *Amen!»

13 Lo kin ti nqo, ki kare dan ngatogi je ti un ta el-m
ə nə: «Dije ki oi kibì ngal je ki nda kin ei na je e?
Ə ij ra be e rai e?»

14 Ə m-ile ti m-ə nə: «Babe, i igər maji!» Ba el-m
ə nə: «Ei dije ki təeji me kində kəm-ndoo ti ki bo. Əi
togi kibì ngal je ləde, togi adi nda me məsi NGon
batı ti.

15 E mbata kin e, uwəi rəde ai no kimbər ti lə
Luwə, əsi kure kondə je kada je me kəy ti lie. Ba
nje kisi də kimbər ngar ti a dəbi bagine dəde ti gın
kəy kisine ti.

16 Bo a ra-de al ratata, kində man a ra-de al
ratata, taa por kadi e se kunji ne madi a ndabi-de
al ratata tə,

17 tado NGon batı ki nje ka dadan lo ti no kimbər
ngar ti a e nje kul-de, kadi a aw səde lo man ti
ki maji kadi aqyi-naa. Luwə a bər man no lay lay
kəmde ti[☆].»

8

Ne kuwə makitibi ki ko siri

1 Lokı NGon batı ər ne kuwə makitibi ki ko siri, lo
ki dərqə ti təl to ndingi ası ngan kadi də mitə.

2 Ningə m-o malayka je ki siri ai ta kəm Luwə ti,
adi adi-de təbi siri.

3 Malayka madi kare re ilə rəne a kadi dingiri ti,
uwə bay por ki nduji kagi ki eti maji e me ti jine ti. E
bay ki rai-e ki ər, ningə adi-e nduji kagi je ngay ki eti
majı, kadi aw-n ki ta je ki dije lə Luwə isi əli ki Luwə.
Aw-n də dingiri ər ti ki a no kimber ngar ti.

[☆] **7:17** Ejay 25.8; 49.10; Pa je 23.1-2; Ejəkel 34.23

4 Ba sa ndujı kagi ki əti majı su ji malayka ti ta kəm Luwə ti aw ki taa ki ta je ki dije lə Luwə isi əli ki Luwə.

5 Ningə go ti, malayka un bay por ki ndujı kagi ki əti majı e me ti ka kin, buki por dingiri rosi, ba igə ilə ki dənangi ti, par ə ta naa ti noq, ndangi ndi je, ki ndu dije, ki təl ndi je tə̄ei, taa dənangi yəki tə̄.

Təbi je ki sə ki dəsəy

6 *Malayka je ki siri ki uwəi təbi je ki siri jide ti ındəi də rəde dana kadı kəli-de.

7 Malayka ki dəsəy kəl təbi ləne 6a, kəsi, ki por ki pole-naa ki məsi ə ədi ki dənangi ti. Ningə lo kin ti noq be, dam dənangi ki kare me ki mitə ti o por, kagi kare me ki mitə ti o por, taa mbi kam kare me ki mitə ti o por tə̄.

8 Malayka ki ko joo kəl təbi ləne 6a, nə madı ki boy tə mbal ki a taa be, o por, 6ingə osi me ba ti, adı dam ba ki kare me ki mitə ti təl məsi.

9 Nə kində je ki kare me ki mitə ti me ba ti oyi, taa bato kare me ki mitə ti tuji tə̄.

10 Malayka ki ko mitə kəl təbi ləne 6a, kəkirə mee kare ki o tə por be, i dəra ti osi nangi də ki kare me ki mitə ti lə mbo je ki woł man je.

11 Tə mee ka kin nə «nə ki ati.» Ki kare me ki mitə ti lə man je təli ati kanana, ningə dije ngay ki əyj-naa man je kin oyi tə̄, tədə təl ki təli ati kanana.

12 Malayka ki ko sə kəl təbi ləne 6a, dam kadı ki kare me ki mitə nım, dam nay ki kare me ki mitə ti nım, taa mee je ki kare me ki mitə ti ingəi kində adı lo kadı damde ki kare me ki mitə ti unji goto. Dam

lo ki kada kare me ki mitə ti nîm, dam lo ki kondə
kare me ki mitə ti nîm, kunji goto döde ti¹².

¹³ M-təl m-gø lo bøy ningə, m-o soro kare ki nal
taa say dan nəl ti un ndune taa ki tøgine e nə: «Kəm-
to-ndoo! kəm-to-ndoo! kəm-to-ndoo a e də dije ti
ki dənangi ti ne, lok ki ndəgi malayka je ki nayi-naa
mitə kin a koli təbi lade.»

9

Təbi ki kɔ mi 6a

¹ Malayka ki kɔ mi kɔl təbi lene 6a, m-o mee kare
j dərə ti osi dənangi ti. Adi mee ka kin lakəle ta lo ki
koo.

² Tə̃ẽ ta lo ki koo ningə, sa por su ti tə̃ẽ ki taga tə
sa por ki me pur ti ki boy be. Sa ka kin uti kəm kadi
ei ki dərə.

³ Bəti je tə̃ẽi me sa por ti ka kin, sanəi-naa
dənangi ti. Əi bəti je ki adi-de tə̃gi ki to tə ya ni be.

⁴ Ogi-de kadi adi kɔ wale je, ki kam je, ki kagi je,
nə kadi adi kɔ dije ki awi ki mbø lə Luwə nəde ti al
kin par.

⁵ Adi-de ta rəbi kadi təli dije kin al, nə kadi adi-de
kɔ ngay tə kadi yo par asi nay mi.

⁶ Dəkagiloe ti kin, dije a sangi koy, nə a iŋəi koy
al. A ndigi kadi n-oyi, nə koy a əy say kə kadi de ti.

⁷ Bəte je kin, toi tə sində je ki dəw dəo nə rə rəde
ti, adi ei basi lo kaw rə ti kin be. Nə je ki dəde ti toi
tə jəgi kəsi-gon ki rai ki ər be, ningə ta kəmde to tə ta
kəm dije be tə.

⁸ Bi dəde to tə bi də dəne je be, 6a ngangide to tə
ngangi bəl be tə.

¹² 8:12 10-12: Ejay 14.12; Jərəmi 9.14; Tə̃ẽ ki taga 10.21-23

9 Ningətoi tə nə ki dəw ilə nə rə ki ki gindi nə gude
ti be, ba ka bagide ba tə ka pusı rə je ki sində je bay
bay ndəri-de ki ngədi dəde səbi lo rə kin be[☆].

10 Ta mongide ati tə ta mongi ni be, ningə e
mongide ti kin ə awi ki təgi ki kadi adii kə dije nay
mī titi.

11 Awi ki malayka ki də lo ki koo ti tə ngar dəde
ti. Tə ngar ləde ka kin nə «Abido» ki ta ebirə, ə
«Apoliyo» ki ta gırəki tə. Kər me tə kin nə «NJe tuji
lo».

12 Ko ki dəsəy də ngata, ningə nay kə je ki rangi
joo kadi rəi go ti bəy.

13 Malayka ki ko mehe kəl təbi ləne, ningə m-o
ndu dəw madi j̄ dingiri ti ki rai ki ər ki isi nə Luwə
ti, j̄ də kume je ti ki sə re.

14 Ba ndu ka kin əl malayka ki ko mehe ki uwə
təbi jine ti ə nə: «Iyə malayka je ki sə ki dəoi-de ki
sən də ba Epirati ti kin taa.»

15 Ningə iyə malayka je ki sə ka kin taa. Əi
malayka je ki isi də njade ti mbata də kadi wa kin,
me ndə ti wa kin, me nay ti wa kin, ki me bal ti
wa kin tə, kadi tə tuji dije ki kare me ki mitə ti ko,
dənangi ti ba pəti.

16 Adi-mi kər asigar je ləde ki awi ki sində əi
miliyo 6u joo.

17 NGa ningə yə, m-o sində je ki njé kal-de je me
ndil ti: awi ki nə rə kuti də nə gude ki kər tə por be,
to tə bal dərə be, taa to tə bal kədi-man sində be tə.
Də sində je ka kin to tə də bol be, ningə por je, ki sa
je, ki nə je ki njé taa por ki təgide je tə̄̄ tade ti.

18 E ki nə tuji lo je ki mitə, ki əi por je, ki sa je, ki
nə je ki njé taa por ki təgide je, ki tə̄̄ tade ti kin ə

[☆] 9:9 Juwal 2.4-5; 1.6

ko dije ki kare me ki mita ti dənangi ti ba pəti a tə-n.

¹⁹ Tadə təgi sɪndə je e tade ti nɪm mongide ti nɪm tə. Mongide to tə li be, ningə ta mongide to tə də ne be kadi adii kodi dije.

²⁰ NGa ningə, ki ɔji də ndəgi dije pəti ki təee*ti* ta yo ti lə ne je ki njəe tuji lo kin ba, mbati kadi iyəi ta kaw no kagi yo je ti ki əi ne je ki rai-de ki jide. Nayə-naa ki lo kəsi məkəside nangi no ndil je ti ki majal, ki no kagi yo je ti ki rai-de ki ɔr je, ki la je, ki ningə-kasi je, ki gaji mbal je ə se ki kagi je ki asi koo lo al nɪm, asi koo də ta al nɪm, taa asi njiyə al nɪm tə kin.

²¹ Taa iyəi ta tələ dije al nɪm, ta ra kɪmə al nɪm, ta kuwə marimə al nɪm, ta bogi al nɪm tə.

10

Malayka əi ki ngon makitibi

¹ Go ti, m-o malayka ki rangi kare ki nje təgi i dəraq ti risi ki dənangi ti. Kil ndi tibi dəe, taa ngabirəndi isi dəe ti tə jəgi ngar be, ba ta kəme ɔsi tə kadi be tə, ningə njae je toi tə bar por be.

² Uwə ngon makitibi jine ti, ində nja kone də ba ti, ə ində nja gelnə dənangi ti tə.

³ Un ndune ki taa ki təgine, no tə 6əl be, ningə go ndue ti, ndangi ndi sɪri ba.

⁴ Ə loki m-aw kadi m-ndangi ndude me makitibi ti ba, m-o ndu ta madi ki i dəraq ti əl-m ə nə: «Ingəm ndu ta lə ndangi ndi je kin mei ti, 6i indangi me makitibi ti al.»

⁵ Lo kin ti, malayka ki m-o-e, njae kare e də ba ti, ə e ki nungi e dənangi ti ka kin, un ji kone ilə ki dəraq ti,

⁶ ningə un mindine ki tə Luwə ki nje kisi biti ki no ti, ki nje kində dəraq, ki dənangi, ki ba bo, ki ne je ki

mede ti e nə: «Døkagilo ki rangi kadi dœw a iyə adi man goto ngata.

⁷ NDø ki malayka ki ko siri a ilə ngirə kadi kəl təbi ləne kin 6a, Luwə a təl ta ndigi ra ləne ki to lo 6əyə ti, təki el-n tae 6əə kılə je ləne ki ei njé kəl ta je ki tae ti[✳].»

⁸ NDU dœw ki kete m-o i ki dərət kə ka kin təl el-m ta ki rangi 6əy e nə: «Aw itaa ngon makitibi ki tə̄̄ mee kin ji malayka ti ki ındə njane kare də ba ti e ındə ki nungi dənangı ti kin.»

⁹ M-aw basi ki rə malayka ti ka kin, m-dəje kadi adi-m ngon makitibi ningə, ilə-m ti e nə: «Itaa uso, a ati kanana kandai ti, nə a nəl tai ti tə təjì be.»

¹⁰ M-taa ngon makitibi ka kin ji malayka ti muuso, ningə nəl tam ti tə təjì be, nə loki m-tibi mem ti 6a, ati kandam ti kanana.

¹¹ Ningə go ti eli-mi ei nə: «Majı kadi el ta ki ta Luwə ti ki el ɔji-n də ne je ki a ra gin dije ki dangi dangi, ki gin 6e je ti dangi dangi, ki ndon ta je ti ki dangi dangi, ki ngar je ngay, kin 6əy.»

11

NJé ma naji je ki joo

¹ Dœw adi-m gakira ki to titi-naa ki kagi mbəjı ne be, ningə el-m e nə: «I taa imbojı kəy lə Luwə nim, dingiri nim, taa itidə dije ki njé kəsi məkəside nangi no Luwə ti me kəy ti kin tə.

² Nə ta mba lo ki taga ne 6a, kadi iyə dam kare, imbojı al, tadə e lo ki e ki kadi dije ki gəri Luwə al, ki a tuji ki 6e bo ki ay njay lə Luwə asi nay kuti so giđe joo.

[✳] **10:7** Tə̄̄ ki taga 20.11; Datərənom 32.40; Daniyəl 12.7; Amosi 3.7

3 Ningə mi m-a m-ilə ki njé ma naji je ləm ki joo ki kibí kuwə ndoo rəde ti kadi əli dije ta ki ta Luwə ti ndə dibi ki bu joo ki kuti mehe (1260).»

4 NJé ma naji je ki joo əi kagi bini ki joo, ki lambi je ki joo ki ai ta kəm Ba dənangi ti.

5 Kin ə re dəw madi ge kadi n-ra səde nə ki majal ə, por a tee tade ti kadi tuji njé ba je ləde kin kə. E be ə, dəw ki ge kadi n-ra səde majal a ingə-n yo oy.

6 NJé ma naji je kin awi ki təgi kadi uti ta dərə kadi ndi ədi al, dəkagilo ti ki a əli dije ta ki ta Luwə ti kin. Awı ki təgi kadi təlii man ki ndul məsi ti, taa kadi adi ko je ki dangi dangi dije ki dənangi ti ne, ki dəkagilo ki ra ki mede ndigi tə.

7 Nə loki a mai naji ləde gine gangi ningə, da ki a tee koo a ilə-de rə, a təti-de rə, a təl-de.

8 Ninde a a ta mba lo ti, lo ti ki ndə ki 6əi Bade kagi-dəsi ti titi, me 6e bo ti. E 6e bo ki a bari-e ki tə ki ndəi ndil dəe ti əi nə Sodom ki Ejipi.

9 Dije ki dangi dangi, ki gin koji ki dangi dangi, ki ndon ta je ki dangi dangi, ki gin 6e je ki dangi dangi a rəi kadi goi ninde ndə mitə ki nusi, ningə a əgi kadi dəw dibi-de.

10 Rə dije ki dənangi ti ne a nəl-de ngay mbata koy ki oyii kin. A rai rənəl ngay, a mbəli-naa kadi-kare je, tədə njé kəl ta ki ta Luwə ti ki joo kin adi-de ko ki al də maji.

11 Nə go ndə je ti ki mitə ki nusi kin 6a, kəə ki i rə Luwə ti re ur mede ti, adi ij̄ isi taa. Lo kin ti, dije ki kəte a goi-de ka kin, 6əl təl-de.

12 Ningə ooi ndu dəw madi ki 6a ki təgine ngay i dərə ti ə nə: «Frəi taa ne!» Ba ij̄, awi ki dərə ti me kıl ndi ti, ta kəm njé ba je ti ləde ki isi goi gode.

13 Taa naa ti noq, dənangi yəki yəki ki əti bəl, adi dam 6e bo ki karé me ki dəgi ti budı nangi mur mur. Ko dije dibi siri tə me ti. NDəgi dije ki isi ki dəde taa, mede gangi man adi iləi təji də Luwə ti ki nje kisi dərə ti.

14 Tuji ki ko joo də, ningə e ki ko mitə a re noq basi.

Təbi ki ko siri

15 Malayka ki ko siri kol təbi lene ningə, ndu dije 6a ki təgi ngay dərə ti ə nə: «Koße ki də dənangi ti e ya Babe ləje əi ki Kirisi ki e wa mbate kin ngata. A q 6e ki də bal je ki də bal je.»

16 Ningə ngatəgi je ki kuti joo gide so ki isi də kimbər ti, osi ki ta kəmde nangi no Luwə ti, iləi təji dəe ti

17 əi nə:
«Babe Luwə ki nje təgi pəti,
I ki isi noq bone, i ki isi noq mari nu,
J-ilə təji dəi ti mbata un kılə kəti bəl ləi ki jii ti,
İndə-n gin koße ləi.

18 Gin 6e je ki dangi dangi iji ki wongi,
Nə ki basine kin, e wongi ləi ngata ə isi təji rəne.
Dəkagilo gangi ta də njé koy je ti re ngata,
Dəkagilo ki kadi igə-n də nja bəə kılə je ləi,
Ki əi njé kəl ta je ki tai ti re ngata,
Dəkagilo kigə də nja dije ləi,
Ki njé kaw ki bəl NDili mede ti,
Ki du je ki ki təgi je, re ngata.
E dəkagilo ki kadi ituji-n dije ki njé tuji dənangi.»

19 Go ti, me dərə ti, ta kəy lə Luwə təe, adi sandukı kun mindi isi ki taga. Lo kin ti, ndi təl je, ndangi ne je, ndu dije 6a ki taa, dənangi yəki, taa ndi kəsi ki əti bəl ədi tə.

12

Dəne e i kî da kî bari-e dirago

¹ Né kójí madí kí áti bél tē̃ dərā ti. Ningə e dəne kí kadi úti də rœ tə kibí ti, bá nay ísi gin njae ti. Mee je kutí gide joo a índəi röde naa ti tə jögí kəsi-gon ísi dœ ti.

² Dəne ka kin naye ngay al kadi ojí ngon, a loki to ndoo ra-e ba, un ndune kí taa no.

³ Né kójí madí kí rangí bøy tē̃ dərā ti. Ningə e kékirə da madí kí bari-e dirago, kər tə por be a tē̃ a. Dœ e siri, a gaje e dögí tə, ningə jögí kəsi-gon ísi dœ je ti ka kin kare kare.

⁴ Un mongine bá, itə-n me je kí kare me kí mitə ti dərā ti buki-de kí dənangi ti. Re a ta dəne ti kí aw tə ojí ngon ka kin kadi tə re ojí ngon taa ba, n-ribə ngon n-uso-e.

⁵ Dəne ojí ngon kí dingəm kí kadi tə a ísi də gin bë je ti pətì kí dənangi ti ne, a q-de bë kí kōbe lie a ngä tə gindi bë. E mbata kin a, loki ojí ngon taa par a, uni ngon ka kin awi sie kadi Luwə ti, kadi kimbər ngar ti lie.

⁶ NGa ningə dəne taa ay yane aw dilə lo ti kí e lo kí Luwə índə də lo madí dana titi kadi tə ísi ti adi tə ngəmi-e kí né kuso asi ndə dibi kí bu joo kí kutí mehe (1260).

⁷ Lo kin ti, rə j̄ dərā ti. Misəl e i kí malayka je lene rɔi kí da kí bari-e dirago ka kin. Dirago ka e i kí malayka je lene ii səde kí rə tə,

⁸ nə rə tate. Lo ləde e i kí malayka je lene goto dərā ti ngata.

⁹ Osi kékirə dirago iləi-e nangi. E kí e bigə li kí bari-e su je kí *Satə je, e kí e nje kədi dije pətì kí dənangi ti ne. Osi-e iləi nangi, naa ti kí malayka je kí goe ti.

10 Lo kin ti, m-o ndu dəw madi 6a ki təgine ə nə: «Dəkagilo kajı re ngata, dəkagilo kadi Luwə əji təgine re ngata, dəkagilo kəbe lie re ngata. E dəkagilo ki təgi e ji Kırısı ti ngata. Tadə dəw ki nje kində ta dəngakoje je ti ka ɔsi-e dərə tı iləi-e dənangi ti. E ki nje kində ta dəde ti kondə je ki kada je no Luwə ti ləje.

11 Nə əi je təti-e rə ki takul məsi NGon batı nım, ki takul ta lə Luwə ki mai naje nım. Bəli rəde al, əi basi ngay kadi ndigi koy.

12 E mbata kin ə,
 Majı kadi i dərə ira rənəl,
 Ə səi ki əsi me dərə ti ka irai rənəl tə!
 NGa ningə i dənangi, səi ki ba bo, tuji e ləsi,
 Tadə su risi nangi ki rəsi ti noq,
 Wongi tol-e,
 MBata gər kadi dəkagilo ləne nay ngay al ngata.»

13 Lokı dirago oo kadi əsi-ne iləi-ne nangi 6a, ər ngədi ki go dəne ti ki nje koji ngon ki dingəm ka kin.

14 Nə adi dəne ibə bagine joo tə bagi kəkirkə solo be, kadi ii-n aw osi lo ti ki Luwə ində dəe dana ade dilə lo ti, kadi tə ngəmi-e ki né kuso ası bal mitə ki nusi, say, kadi li ndətə kade al.

15 Lo kin ti, li ilə man tane tə man ba be ki go dəne ti noq kadi tə təgi man ka kin inde aw sie.

16 Nə dənangi re rə lə dəne, təş tane tib-i-n ndəə man ki li təməq ka kin yiki.

17 Lo kin ti, wongi tol dirago də dəne ti, adi aw rə dəgin koji ti lie, ki əi njé tel rəde go ndu Luwə ti, njé ka dana də né ki rəjeti ki Jəju təş ki doe ki taga.

18 Go ti, aw ilə rəne a ta ba bo ti.

13

Da je ki joo

¹ M-o da madi kare ki gaje e dɔgi, a dœ e siri tēe me ba bo ti. Jɔgi kɔsi-gon isi ta gaje je ti kare kare, ningə tɔ kəl ta ki mal dɔ Luwə ti a isi jam dœ je ti tɔ.

² Da ki m-o-e ka kin to titi-naa ki kaga be, ningə njae je toi tə nja da ki bari-e ursi kin be, ba tae to tə ta bəl be tɔ. Dirago təl ki tɔgine, ki kimbər ngar ləne, ki tɔgi kɔbe ki ati bəl ade.

³ Jam dœ kare to tə ne ki ingə do ki asi koy be, na basine do ka kin idı ngata. Lo kin ti, dije ki dɔnangi ti ne pəti, kılə ra da kin ati-de bəl, adi uni goe.

⁴ Osı məkəsиде nangı no dirago ti, tadə təl ki kɔbe adi da ka kin. Ningə osı məkəsиде nangı no da ti tə ei nə: «Nə a asi kɔjı rəne kadi da ti kin a? Nə a asi kadi rə sie a?»

⁵ Adi ta rəbi da kadi təe tane əl-n ta je ki nga nga ki ta je ki mal dɔ tɔ Luwə ti. Ningə ingə ta rəbi kadi ra-n ndigi ləne nay kuti so gide joo (42).

⁶ Ilə rəne əl ta je ki mal dɔ Luwə ti, taje je, tajı lo kise je, taa tajı dije pəti ki isi dɔrəq tɔ tɔ.

⁷ Adi-e ta rəbi kadi rə-n ki dije lə Luwə kadi təti-de rə, taa adi-e tɔgi dɔ gin koji je ti ki dangi dangi, ki gin dije ti ki dangi dangi, kin gin ndon ta je ti ki dangi dangi, ki gin be je ti ki dangi dangi[☆].

⁸ Dije pəti ki dɔnangi ti ne osı məkəsيدة nangı no e ti. Adi ei dije ki lo kılə ngirə dɔrəq tɔ ki dɔnangi ti nu, a təde e ki ndangi me makitibi kajı ti al. Dəw ndangi təde me makitibi kajı ti lə NGon batı ki dije təli-e kin al.

[☆] 13:7 5-7: Daniyəl 7.8, 25; 11.36; 7.21

9 «Dəw kī aw kī mbine 6a, kadi oo-n dō ta kī m-aw tē m-əl kīn maji:

10 Dəw kī səbī dangay 6a, a aw dangay tī; dəw kī səbī tujī kī kiyə kasigar 6a, a tujī kī kiyə kasigar tō. Ningə e dō kadi kī kadi dije lē Luwə uwəi təgide ba, a kadi awi kī kadi-me tō.»

11 Go tī, m-o da madi kī rangi tē nanga. Gaje e joo tē gajī ngon batī be, ningə el ta tē dirago be tō.

12 Da ka kin ra kīlə kī təgi da kī dəsəy pəti ta kəme tī. Ba īndə təgi dō dije tī adi ɔsi məkəsīde nangi nō da tī kī dəsəy kī īngə do kī asī koy, nə do ka kin təl iđi kin.

13 Da kī kō joo kin ra nē kōjī je kī eti 6əl. Aw biti ra adi por jī dərətī, rīsī dənangī tī, ta kəm dije tī pəti.

14 Ədi dije kī dənangī tī ne 6uki-de wale kī nē kōjī je kī adi-e kadi ra ta kəm da tī kī dəsəy. ɔsi-de kadi tē təli kagi yo madi ɔsii gon da kī īngə do kiyə kasigar a təl aji gogi kin.

15 Da kī kō joo īngə təgi kadi ra adi kagi yo kəsi-gon da kī dəsəy kin təl nē kī isi kəm, mba kadi tē el ta, a adi təli dije pəti kī a mbati kəsi məkəsīde nangi nō kagi yo kəsi-gon da kī dəsəy tī.

16 Da kī ko joo īndə təgi dō dije tī pəti, ngan je kī dije kī təgi, njé nē kingə je kī njé ndoo je, dije kī kare kī bəə je, kadi taai ndajī ji kōde tī al a ji gəlde tī.

17 Kin a re dəw aw kī ndajī tō da kin a se kər nē je kī təjī təe al 6a, a asī kadi ndogī nē al nīm, gati-n al nīm tō.

18 E dəkagilo kəm-kədi. Dəw kī aw kī nē gər, a asī kadi gər me kər nē kī ɔjī dō da kin, tədə e kər nē kī təjī dəw madi. Kər nē ka kin e kər nē kī bu mehə kī kuti mehə gide mehə (666).

14

NGon batî ei ki dije ki kigə dəde

¹ M-gó lo bəy, bá m-o NGon batî a taa də mbal *Siyø ti, ningə dije dibi bù kí dibi kuti sə gide sə (144.000) kí awi kí tœ nim, tó Bawe Luwə nim, kí ndangi nati node ti ei sie.

² M-o ka né madi bá i kí dərət ti tə ka man ba kí isi lo kam be, bá tə ka ndi kí ndangi né kí təgine ngay kam be. Ka né kí bá e m-o kin, bá tə ka kundi je e dije a indai be.

³ Ningə kosi dije kin pət̄i osi pa kí sigi no kimbər ngar ti, kí no né je ti kí njé kisi kəm kí sə, kí no ngatogi je ti. Dəw kí asi kadi ndo pa kin goto. Dəw bá, e dije ki dibi bù kí dibi kuti sə gide sə (144.000), kí ei dije ki ei kí kigə dəde dənangi ti kin par.

⁴ Óti dije kí lati rəde kí majal sangi dəne je al, tado gəri dəne al. Uni go NGon batî lo je pət̄i kí aw ti. Óti dije kí e kí kigə dəde dan dije ti kí dənangi ti ne tə kandi né kí dəsəy kí kun kadi Luwə nim kadi NGon batî nim.

⁵ Óti dije kí dəw oo ta kí ngom tade ti al. Ta kí kadi dəw ində dəde ti goto.

Malayka je iləi mbət̄ ta kí gangi kí a re

⁶ Go ti, m-o malayka kare kí nal dan nəl ti taa say ngay. Poy Ta kí Maji kí biti kí no ti e jie ti kadi ilə mbi dije ti kí isi dənangi ti ne, adi e gin be je kí dangi dangi, kí gin koji je kí dangi dangi, kí ndon ta je kí dangi dangi, kí gin dije kí dangi dangi.

⁷ Malayka ka kin un ndune kí taa e nə: «iləi dəsi gin təgi ti lə Luwə, e iləi təjì dəe ti, tado dəkagilo ta kí gangi lie re ngata. Osi məkəsisi nangi no nje ra dərə

ki dənangi ti, nje ra ba bo ki lo je ki dangi dangi ki man isi ibə ti.»

⁸ Malayka ki rangi bəy un go e ki kəte ka kin ningə ələ nə: «Osı ngata, osı ngata, *Babilon ki e 6e ki boy. E ki adi gın 6e je pəti kasi kaya ki ra ləne ki ati 6əl adi-de ayi-naa.»

⁹ Malayka ki rangi bəy ki ko mitə un gode ningə ələ nə: «Dəw ki ɔsi məkəsine nəngi no da ti, ki no kagi yo ti lie, ə taa ndajı none ti, ə se jine ti ba,

¹⁰ e ka a ay kasi wongi lə Luwə ki kanji kılə man ti ki Luwə a bükə me kəpi wongi ti ləne kin tə. Ko dije ki be kin a ingəi ko ta kəm malayka je ti ki kay njay ki ta kəm NGon batı ti. A ingəi ko kin me por ti ki me nē ti ki q̄ por rigi rigi.

¹¹ Sa por ki nje kadi-de ko kin a su taa ki do bal je, do bal je. Ningə kondə ki kada, lo kadi dije ki njé kəsi məkəside nəngi no da ti ki no kagi yo ti lie, ə taai ndajı nođe ti ə se jide ti kin a ɔri kəg goto.

¹² E dəkagilo ki kadi dije ki əi yā Luwə, ki njé ngəm ndu-kun lə Luwə, ki njé kadi mede Kırısı, uwəi təgide ba.»

¹³ Go ti m-o do ndu madi i dəra ti əl-m ə nə: «İndangi ta kin ə nə: NJé maji-kur jə əi dije ki isi oyi me ndə ti ki bone me kılə ti lə Babe. NDil Luwə ələ nə: əi njé maji-kur je tada uwəi kə rəde də ko je ti ləde, ningə kılə rade je ki maji ki rai a ndole gode.»

Ta ki gangi ki do dije ti ki dənangi ti ne

¹⁴ M-go lo 6a m-o kıl ndi ki nda, ningə dəw ki titi-naa ki *NGon dəw isi də ti. Jəgi ngar ki ra ki ɔr isi doe ti, ningə uwə ngorongi ki tae ati jine ti.

¹⁵ Malayka madi ki rangi təe me kəy ti lə Luwə, ningə un ndune taa ki təgine əl nje kisi do kil ndi ti

ə nə: «İlə ngorongi ləi ijə-n ko, tadə ko ki dənangi ti mbuji ası kijə ngata.»

16 Ba lo kin ti, nje kisi də kıl ndi ti ilə ngorongi lene ijə-n ko je ki dənangi ti ne.

17 Go ti, malayka ki rangi bəy təq me kəy ti lə Luwə, dərə, ti ki ngorongi ki ati ngay jine ti tə.

18 Go ti, malayka ki rangi bəy ki aw ki təgi də por ti, təq ki də dingiri ti, 6a un ndune ki taa ki təgine ngay əl nje kuwə ngorongi jine ti ə nə: «İlə ngorongi ləi ijə-n də nju je ki dənangi ti kin, tadə kande je mbuji ngata.»

19 Ə malayka ilə ngorongi lene dənangi ti ijə-n də nju je ki dənangi ti, ningə bi ilə me 6e mbore kandi nju ti, ki e 6e ki boy ki wongi lə Luwə e me ti.

20 MBisəi kandi nju ka kin me 6e mbore kandi nju ti, gidi 6e bo ti gogi, ningə məsi lo təq me 6e mbore kandi ndu ti ka kin ki taga, i biti ədi ta sində je taa, 6a ngale ası kulə matər bu mitə kare.

15

Malayka je ki siri ki ne tuji lo je ki dobəy ti e jide ti

1 M-o ne kəjə madı ki rangi ki bo, to əti bəl dərə, ti.
*Malayka je siri uwəi ne tuji lo je siri tə jide ti. Əi dobəy ne tuji lo je, tadə e əi ə wongi lə Luwə a təl-n tanə.

2 Go ti, m-o man ba ki to tə bər be, pole naa ki por. Ningə də man ti ka kin, njé təti rə da, ki kagi yo lie, ki kər ne ki təji təe, uwəi kande lə Luwə jide ti.

3 Osi pa lə *Moji ki 6əə kılə lə Luwə, ki pa lə NGon batı əi nə:

«Babə Luwə ki nje kisi də təgi je ti pəti,
Kılə rai je bo ngay, əti bəl ki dum!
I NGar də gin 6e je ti pəti,

Kɔjì ra je ləi e kɔjì ra ki dana, e ki rɔjeti[☆].

⁴ I Babē, nā ə ası kadı bəl ndili al ə?

Nā a mbātī kile təjī dɔi ti a?

Tādō i kī kari ba ə i' dəw kī ay njay,

Gìn ɓe je pəti a rəi kadi ɔsi məkəside nangi noi ti.

Tadə kılə rai je ki danatoi ki taga ta kəmde ti^ן.»

⁵ Go ti, m-ó ta kəy lə Luwə kí kəy kíbi kulə nojí lə Luwə e me ti, tee tane dəra ti.

⁶ Malayka je siri ki uwəi nē tuji lo je ki siri jide ti tēei, me kəy ti lə Luwə ki taga. Oi kibə lə ki nda, nda ki eti bəl, ningə dəoī rəde ki nda or.

⁷ Ki kare dan né je ti ki njé kisi kəm ki so adi malayka je ki siri kəpi je ki rai-de ki or siri, tə kəpi je ki wongi lə Luwə ki nje kisi biti ki no ti, rosi.

⁸ Sa rosi kəy lə Luwə tə nē ki təj̄i təba ki təgi lə Luwə. Dəw ası kadı ur me kəy t̄i lə Luwə al bit̄i kadı nē tuji lo je ki siri ki malayka je ki siri uwəi jide ti kin təli ta kılə ləde bəy taa.

16

Kəpi wongi je lə Luwə ki əi siri

¹ M-o ndu ta madi ki tee ki togine me kəy ti lə Luwə, əl malayka je ki siri ə nə: «Awì mbəli kopi wongi lə Luwə ki siri dɔnangi ti.»

² Malayka ki dəsəy aw mbəl kəpi ləne dənangi ti.
Lo kin t̄i nōo, do bay ki əti bəl, ki to ngay osi dō dije
t̄i ki njé kaw ki ndaj̄i lə da n̄im, kəsi məkəsəide nanḡi
no kagi yo t̄i lie n̄im.

³ Malayka kí kó joo mbéł kópi lène dó ba tí, adi man tél to tè mæsí dæw kí oy be. Lo kín tí, né je pétí kí odi róde kí isi me ba tí oyi.

[✡] 15:3 Tee ki taga 15.1 [✡] 15:4 Jərəmi 10.7; Pa je 86.9

4 Malayka ki ko mitə mbəl kɔpi ləne də man mbo je ti, ki lo je ki dangi dangi ki man isi ibə ti, adi təli məsi.

5 Ba m-o ndu malayka ki aw ki tɔgi də man je ti əl ə ne: «I NJe kay njay, i ki isi bone, i ki isi mari nu. I itɔji be təki i nje gangi ta ki dana.

6 Tadə əi je buki məsi dije ləi ki məsi njé kəl ta je ki tai ti ko, ə adi-de məsi wa ka tə kadi əyı-naa. Asi ta kadi ne kin ra-de be wa.»

7 Ningə go ti, m-o ndu ta madı i ki də dingiri ti əl ə ne: «Oyo, Babe ki NJe kisi də tɔgi je ti pəti, ta ki gangi ləi e ta ki gangi ki rojeti nim, e ta ki gangi ki dana nim.»

8 Malayka ki ko so mbəl kɔpi ləne də kadi ti, ade tɔgi kadi buki-n porne də dije ti kadi ə-de.

9 Ba lo kin ti, kunji kadi ki dum kəl tae ə dije. Dije kin əli ta ki mal də Luwə ti ki aw ki tɔgi də ne tuji lo je ti kin, ə mbati kiyə pa njiyəde je ki majal ko ə kulə-n təji də Luwə ti.

10 Malayka ki ko mi mbəl kɔpi ləne də kimbər ngar ti lə da, adi koğəe lie təl lo ki ndul kururu. Dije əngəi ko, usoi ngangide mur mur.

11 Ne be ka, mbati kiyə rəbi kilə rade je ki majal ko, əli ta ki mal də Luwə ti ki dərə ti, par par, mbata ko ki isi əngəi, ki mbata lə do bay ki rəde ti.

12 Malayka ki ko mehə mbəl kɔpi ləne də ba ti ki gari-e Epırati. Ba ka kin ii ə iyə lo kadi ngar ki nje ki lo kibə kadi ti də ti.

13 Go ti, m-o ndil je ki majal mitə ki toi tə kaq je be, teeji ta dirago ti nim, ta da ti nim, ta nje ngom ki nje kəl kə ne n-e nje kəl ta ki ta Luwə ti nim to.

14 Əi ndil je lə su ki njé ra ne kojje. Ningə awi rə ngar je ti ki dənangi ti ne pəti, kawi-de mbata rə ki

a re ndœ ki bo ti lœ Luwœ ki nje kisi dœ tøgi je ti pœti.

¹⁵ Ningœ Babœ œl œ nœ: «Oi, m-a m-re tœ nje bogœ be. Nje rœnœl œ e dœw ki isi kœm, taa ngœm kibœ je lœne majœ to, kadi tœ dœw oo-e ki rœe kare ba rœe a sœle-n al.»

¹⁶ NDil je ki majal kawi ngar je ka kin lo ti madœ ki bari-e ki ta Ebœrœ nœ Armagœdœ[◊].

¹⁷ Malayka ki kœ siri mbœl kœpi lœne dan nœl ti, ningœ ndu dœw ba me kœy ti lœ Luwœ, i ki lo kisi kimber ngar ti, œl œ nœ: «Gin ne je gangœ ngata!»

¹⁸ Lo kin ti, ne je œdi rœde, adœ e tœl ndi je, ki ndu dije, ki ndangi ndi je, taa dœnangi yœki yœki ki œti bœl ngay to. Lo kœlœ ngirœ kisi ki dœ taa ti lœ dije nu kin, dœw oo ko dœnangi ki yœki be kin nja kare al bœy.

¹⁹ Kœkirœ be bo gangœ rœne dana mitœ, ningœ be bo je ki me be je ti ki dangœ dangœ ki dœnangi ti ne budi ki nangi. Me Luwœ ooi dœ be bo *Babilon ti al, Luwœ ade ay kœpi, ki kasi wongœ lie ki ngœ ngay isi ole me ti.

²⁰ Dœ dœr je pœti ayzœ-naa, adœ dœw oo mbœl je al.

²¹ Kœkirœ kœsi je ki œyi tœ mbœl bo be ii taa tosi dœ dije ti. Diœ œli ta ki mal dœ Luwœ ti œji-n dœ kœkirœ kœsi je ki njœ tuji lo, tadœ tuji lo tuji ki œti bœl ngay.

17

Ta ki gangœ ki dœ dœne ti ki nje kaya ki dum

¹ Malayka kare dan malayka je ti ki siri ki uwœi kœpi je ki siri jide ti re œl-m œ nœ: «Fre, m-a m-tœji ta ki gangœ ki a re dœ dœne ti ki nje kaya ki dum, ki isi kadi man ba je ti kin, m-adi o.

[◊] **16:16** NJé gangœ ta je 5.19; 2 NGar je 23.29

2 NGar je ki dənangi ti ne buki rœde ta sange lo kaya ti, nɪngə kosi dije ki dənangi ti ne ȝyȝ-naa kasi kaya lie adi rade tɔ[¤].»

3 Be ə, NDil un-m aw səm dɪlə lo ti. Nɪngə m-o dəne kare isi də da ti ki kər pɪr pɪr, ki tə je ki əl ta ki mal də Luwə ti rosi rœe. Da ka kin dœe e sɪri ə gaje je e dəgi tɔ.

4 Dəne ɔ kibi je ki ndole, ki kər pɪr pɪr, nɪngə, nɪngə ɔr je, ki nɪngə ki gate e ngay je, ki mədi-kəsi je, rosi rœe. Uwə kɔpi ki rai ki ɔr, ki nɛ je ki to koo al, ki nɛ ra kaya je lie ki to njɛ rosi mee.

5 Nɛ ki isi nati noe ti, e nɛ ki ndangi əi nə: «Babilon ki boy, ko kaya dəne je, ki ba nɛ ra je ki to koo al ki dənangi ti ne.»

6 M-o kadi dəne ka kin məsi dije lə Luwə ra-e kasi ti. Adi e məsi dije ki təli-de mbata kede njɛ ma naji lə Kirisi. Loki m-o-e, e nɛ madi ki əti-m bəl.

7 Ө malayka əl-m ə nə: «Ra ban ə əti bəl ə? M-a m-ɔr-i gin nɛ ki to lo bəyə ti ɔjɪ də dəne əi ki da ki dœe e sɪri ə gaje je ə dəgi, ki oti dəne gidine ti kin.

8 Da ki o-e kin kətee e noo, nə basine goto ngata. A təqə koo kadi aw tuji ti. N̄Ga nɪngə, dije ki dənangi ti ne ki lo kilə ngirə dərə ki dənangi ti nu, təde e ki ndangi me makitibi kaji ti al kin, loki ooi da kin 6a, a əti-de bəl, tadə kətee e noo, nə basine goto, nɪngə a təl tə re gogi.

9 «E dəkagilo kəm təqə ki dəkagilo kaw ki gosi. Dəda ki sɪri əi mbal je ki sɪri ki dəne isi də ti. Taa əi ngar je ki sɪri tɔ.

10 NJé ki mi osi, e ki ko mehe isi də kimbər ngar ti dəkagilo ti ki j-a-n ne kin, nɪngə e ki ko sɪri re al

[¤] **17:2** 1-2: Jərəmi 51.7, 13; Ejay 23.17

6əy. NDœ ki a re 6a, a isi dœ kimbær ngar ti dœkagilo ki ndəy be par.

11 Da ki kate e noq, e 6asine goto kin, e wa e ngar ki kœ jijoo. E ki kare dan ngar je ti ki siri, ningə isi aw ki tuji ti.

12 Gajı da ki dəgi ki o, ei ngar je ki dəgi ki isi dœ kimbær ngar ti al 6əy, nə a ingəi təgi kadi 6e kadi-kare be ki da.

13 Mər ta ləde ei ki dəgi kin pəti e kare ba, adi e ta kadi uni təgide ki kœbe ləde rai kılə adi da.

14 A rəi ki NGon batı, nə NGon batı a təti-de rə, tədə e Babə lə 6abə je, e NGar lə ngar je. NGa ningə njé ki bari-de, njé ki mbəti-de, ki njé ka dœ njade ti, a təti rə sie tə.»

15 Malayka təl əl-m 6əy e nə: «Man je ki o-de lo ki kaya dəne isi ti kin, ei gin dije ki dangi dangi, ei kosı dije ki dangi dangi, ei gin 6e je ki dangi dangi, ki ndon ta je ki dangi dangi.

16 Gajı da je ki dəgi ki o-de, ki darə da wa, a əsi ta kaya dəne, a rəyi kibi je ki rəe ti kadi a ki rəne kare. A usoi dae taa a adi por q-e tə.

17 Tadə Luwə ində ndigi ra ləne mede ti kadi rai go ti. Tade a e naa ti kare ba kadi uni təgi kœbe ləde rai kılə adi da, bıti kadi ta je ki ta Luwə ti təli tade.

18 «NGa ningə, dəne ki o-e, e 6e bo ki boy ki isi dœ ngar je ti ki dənangi ti ne.»

18

Babilon osi

1 Go ti, m-o malayka madi ki rangi i dəra ti risi ki nangi. Aw ki təgi ki bo, ningə kunje unji, taa dənangi pəti.

2 Malayka ka kin un ndune ki taa el e nə: «Babilon osi, *Babilon osi, Babilon ki boy osi; ningə ki basine kin, təl lo kisi ndil je lə su, ki lo bəyə rə lə ndil je ki majal pəti. E e a yəl je pəti ki toi njé, ki da je ki njé ra ne ki to koo al, rai tə lo 6e ləde.

3 Tadə gin 6e je pəti ayi-naa kası kaya ki ra lie ki dum kin. NGar je ki dənangı ti ne sangi-e kaya ti, ningə njé ra gati je ki dənangı ti ne, ndui ki mandi ki ra lie ki dum kəl tae kin.»

4 Go ti, m-o ndu ta madi ki j̄ dərə ti el e nə: «Itəei ko me 6e bo ti kin səi dije ləm, nə tə ij̄ indəi rəsi naa ti sie də majal rae je ti, kadi tə tuj̄i ki a re dəe ti kin ingə səsi sie.

5 Tadə majal rae je oji-naa, awi biti teei rə Luwə ti, adi me Luwə ole də ne rae je ti ki majal.

6 Irai sie ne ki ndə ki e ra ki dije kin to. Irai sie be nja joo. Me kəpi ki buki kası je ti adi dije ayi-naa kin e, ibuki ti nja joo adi-e ay to.

7 Kae ti wa ki rəe nəl-e-n me rə ki təj̄i ti nim, oo-n maji rəne nim ka kin e, maji kadi adi-e ingə ko je, ndingə ndoo je to. MBata el mene ti e nə: “M-isı də kimbər ngar ti tə ngar, ningə mi nje ngaw koy al, tadə m-a m-uwə ndoo yo al ratata.”

8 E mbata kin e, ne tuj̄i lo je ki toi isı ngəmi-e kin a buki-naa dəe ti pəti ndə kare ba. Adi e koy, ki kuwə ndoo yo, ki bo bo, ningə por a q-e to. Tadə Babə Luwə ki gangı ta dəe ti e NJe təgi[☆].»

9 Lo kin ti, ngar je ki njé sange kaya ti, ki njé koo maji rəde sie, a noı je, a uwəi ndoo yoe, lokı a ooi sa por ki q-e su ki taa.

[☆] **18:8** 4-8: 4: Ejay 48.20; Jərəmi 50.8; 51.6, 45; 5: Kilə ngirə ne je 18.20-21; 6: Pa je 137.8; Jərəmi 50.29; 7-8: Ejay 47.7-9

10 A ai say, mbata bəli kɔ ki isi inge kin, ningə a eli ei nə:

«Kɔ ri ə to be ə! kɔ ri ə to be ə!

I Babilon, ɓe bo ki boy, ki nje tɔgi!

Kadi kadi-kare ba be par ə ta ki gangi osi dɔi ti be a?»

11 NJé njiyə ra gati dənangi ti ne, noi ki mbata lie n̄im, uwəi ndoo yoe n̄im tə, tado dəw kare ka ndogi səde n̄e gati je ləde al.

12 N̄e gati je, ki ɔr je, ki la je, ki mbał ki gate e ngay je, ki mədi-kɔsi je, ki le je, ki kibí ki kər pír pír je, ki kibí je ki ndoy, ki kagi je ki bayde əti maji je, ki n̄e je ki rai-de ki ngangi kədi je, ki kagi je ki gatide e ngay je, ki ningə kasi je, ki gindi je, ki n̄e je təli mbał je ki ndole,

13 ki kadi kagi ndir tay je, ki yibí kagi je ki əti maji, ki nom kagi je ki əti maji, ki ndují kagi je ki əti maji, ki kasi, ki yibí, ki ndují, ki gəme je, ki mangi je, ki batı je, ki sində je, ki pusı rɔ je, ki bəə je, ki dangay je.

14 Kandi kagi ki ndili ndigi kuso ka ay say kadi ti. N̄e kingə je ləi ki n̄e koo maji rɔ je ləi təli n̄e ki tuji kɔ, ningə dəw a ingə-de gogı al ratata.

15 NJé ra gati je ki rai gati kate me ɓe ti kin ingəei n̄e, ɔsi rəde ngərəngi, tado bəli kɔ je ki isi inge kin. Noi, uwəi ndoo yoe,

16 ningə eli ei nə: «Kɔ ri ə to be ə! kɔ ri ə to də ɓe bo ti kin be ə! E ki kate o kibí le, ki kibí ki kər pír pír, ki kər njir njir, ki ɔr je, ki ningə ki gate e ngay je, ki mədi-kɔsi je, rosı rɔe.

17 N̄e kəm kadi ki kare wa par ə n̄e kingə je kin pəti gotoi kɔ!»

NJé kuwə ngandi bato je, kí dije kí me bato ti, kí njé ra kılə də bato ti, kí njé ra gati də ba ti, ɔsi röde ngərangi,

18 ningə loki ooi sa pore kí isi su ɓa, əli əi nə: «Dəw oo ɓe bo kí əti ɓəl tə ɓe bo kín be al ɓəy!»

19 Oyi ba bur kí dəde ti, ningə noi, uwəi ndoo yoe, uni ndude kí taa əli əi nə: «Ko ri ə to be ə! ko ri ə to də ɓe bo ti kín be ə! E nə kingə je lie ə dije pəti kí awi kí bato je də ba ti isi ingle. Nə kəm kadi kí kare wa par ə nə kingə je kín pəti gotoi ko!»

20 I dəra, ıra rənəl də tuji ti kí ingle kin! Səi dije lə Luwə, kí njé kaw kılə je, kí njé kəl ta je kí ta Luwə ti, ırai rənəl, tado ta kí Luwə gangi dəe ti kin, e səi je ə Luwə gangi ta adi səsi.

21 Lo kín ti noo, malayka kí nje təgi kare un mbal kí to tə kəkirkə mbal kusi ko be, ige ibile ba, ningə əl ə nə: «E kí ka təgi kin ə, a iga Babilon, ɓe bo kí boy kín kadi iləi-e ko, kadi dəw a oo-e gogi al ratata.

22 Dəw a oo ndu kənde je, kí njé kosı pa je, kí njé kəl nal je, kí njé kəl təbi je, ɓe ləi gogi al ratata. Dəw a ingle kədi ra nə madi, ə se a oo ndu mbal kusi ko al ratata.

23 Dəw a oo por lambi ə ɓe ləi al, taa dəw a oo ndu njé taa-naa sigi al tə, tado njé ra gati je ləi ə əi njé təba je kí əti ɓəl dənangi ti ne, taa kí mbəli kí ra ləi ə, ıbuki-n gin dije kí dangi dangi kí dənangi ti ne ko.»

24 E Babilon ti ə məsi njé kəl ta ki ta Luwə ti, ki məsi dije lə Luwə, kí məsi dije pəti ki tijai mindide dənangi ti ne, ay titi.

19

Pa təti rə kí ɓa me dəra ti

1 Go né je tì kin ɓa, m-o dö ndu kì ɓa tè ndu kosi dije kì ngay be dörä tì ë nə: «Aleluya! Kaji, kì tɔba, kì tɔgi e ya Luwə lèje.

2 Ta kì gangi lie e ta kì gangi kì rɔjeti, e ta kì gangi kì dana, tado gangi ta dö kaya dène tì kì tuji lo kì dɔnangi tì ne kì kaya kì ra lène. Luwə ade igə kira tɔl kì tɔl bæə kılə je lie.»

3 Ningə təli əli bøy əi nə: «Aleluya! Tɔjì kì dö Babé tì! Sa por ɓe bo su kì dö ɓal je, kì dö ɓal je!»

4*NGatɔgi je kì kuti joo gide sə, kì né je kì njé kisi kəm kì sə, ɔsi məkəside nangi nə Luwə tì kì NJe kisi dö kimbər ngar tì, ɔsi kure, ningə əli əi nə: «Amen! Aleluya! Tɔjì kì dö Babé tì!»

Lo taa-naa lə NGon batı

5 Go tì, m-o ndu ta madi i kì dö kimbər ngar tì be əl ə nə: «Iłai tɔjì dö Luwə tì lèje, səi pəti kì səi bæə kılə je lie, səi kì səi njé ɓəl-e je, səi ngan je kì dije kì tɔgi.»

6 Ningə m-o dö ndu kì ɓa tè ndu kosi dije kì ngay be. NDu ka kin ɓa tè ka man ba kì isi lo be, taa ɓa tè ka ndangi ndi kì ɓa kì tɔgine ngay kam be tɔ, ə nə: «Aleluya! Iłai tɔjì dö Babé tì, tado Luwə lèje kì NJe tɔgi pəti ində ngirə kɔbe lène.

7 Adi ji rai rənəl, ji tiləi kole ə j-iłai tɔjì dœ tì, tado dökagilo taa-naa lə NGon batı re ngata, ningə dène lie ka isi dö njane tì tɔ.

8 Adi-e kibì kì ndole ngay kì rai kì kulə le.» Kibì le kì əli tae, tɔjì kılə ra je kì dana lə dije lə Luwə.

9 Malayka kare əl-m ə nə: «Indangi ta ə nə: NJé je kì ɓari-de lo taa-naa tì lə NGon batı əi njé rənəl je.» Ningə iłə tì bøy ə nə: «E kin ə e ta je kì rɔjeti lə Luwə.»

10 M-osi nangi njae tì kadi m-osi kure, nə əl-m ə nə: «O rɔi kadi iرا nè kin! Mi bæə kılə tə jì je kì ngakoi

je ki ai do njade ti me ne ki rojeti ki Kirisi teé ki doe,
kin be to. E Luwa e sobi kadi osi kure!» Tâdo ne ki
rojeti ki Kirisi teé ki doe kin o, adi dije kosi əli ta ki ta
Luwa ti.

Ro ki tâti le Kirisi ki e dâw ki Luwa mbâte

11 Go ti, m-o dorâ teé tane, ningâ sindâ ki nda e teé
a. Dâw ki nje kale, toe na NJe ka dana nim, Dâw ki
rojeti nim. E NJe gangi ta, ki NJe ro ro ki dana.

12 Ka kâme je teé por bilim bilim, ningâ ne je ki
ndole ndole isi doe ti ngay ta jâgi kâsi-gon, taa to ki
ndangi doe ti e to ki e ki karne ba par e gâr to.

13 O kibi ngal ki mâsi rosi, ningâ toe na «Ta le Luwa.»

14 Asigar je ki dorâ ti uni goe, isi do sindâ je ti ki
nda, ningâ oi kibi le ki nda, ki ne ki majal əde al.

15 Kiyâ kasigar ki tae ati soy soy, ki sobi do tîgâ-n
gin 6e je ki dangi dangi teé tae ti. Q 6e do dije ti ki
donangi ti ne ki tâgi ki nga ta gândi be. Njiyâ do nju
ti, tal-e mbasi mbasi me bé mbore kandi nju ti, ki
kasi wongi le Luwa ki NJe tâgi pâti e me ti.

16 NDangi to kare kibi ti lie nim, njae ti nim əi na:
«NGar le ngar je, Babe le bafe je.»

17 Go ti, m-o malayka kare a taa me kadi ti. Un
ndune ki taa ki tâgine, əl yâl je pâti ki isi nali dan nâl
ti say e na: «Irâi, ikawi-naa ki mbata ne kuso ki bo
le Luwa!»

18 Irâi usoi da ngar je, ki da ki bo je le asigar je,
ki da asigar je wa, ki da sindâ je ki njé kal-de je, da
dije pâti, dije ki kare je, ki bâeje je, ngan je, ki dije ki
tâgi je.»

19 Go ti, m-o da ki m-əl ta lie kâte, ki ngar je ki
donangi ti ne, ki asigar je lede, kawi-naa mba kadi
roi ki nje kisi do sindâ ti əi ki asigar je lene.

20 Lo kin ti, uwæi da ka kin dangay ti, naa ti ki nje ngom ki nje kæl kæ næ n-e nje kæl ta ki ta Luwæ ti. NJe ngom ki nje kæl kæ næ n-e nje kæl ta ki ta Luwæ ti ki ra ne køj je lène ta kæm da ti, buki-n dije ki njé kaw ki ndaj læ da ræde ti nîm, øsi mækæside nangi no kagi yo ti lie nîm, wale. Uwæi-de, buki-de joo pu kæm ba me dîlæ por ti, ki e por ne ki nje ko rigi rigi.

21 Kiyæ kasigar ki tǣe ta nje kisi dø sindæ ti tol asigar je læde pæti, adi yæl je pæti usoi dade ndani.

20

Bal ki dibi kare

1 Go ti, m-o malayka kare ki j døræ ti risi ki nangi, uwæ lakæle ta wol be ki dæbæye goto nîm, sæn ki boy ngay nîm jine ti.

2 Uwæ dirago, bigæ li, ki e su ki bari-e *Satæ, dæo-e ki sæn ka kin kadi to gal dibi kare.

3 Malayka un-e ile wol be ti ki dæbæye goto, uti tae ki lakæle, ør ne tae ti landangi, kadi tæ ingæ ræbi buki-n dije wale al, biti kadi gin gal ki dibi kare gangi. Go ti ba, sæbi kadi iyæl-e taa ngon dækagilo ki ndæy be.

4 Go ti, m-o kimber ngar je isi, ba adi njé kisi dø ti tægi kadi gangii ta. Ningæ m-o ndil dije ki ndø ki gangi dæde ki kiyæ mbata ma naji læ Kirisi, ki ma naji ta læ Luwæ kin to, taa njé ki mbati kæsi mækæside nangi no da ti nîm, no kagi yo ti lie nîm, adi ei dije ki taai ndaj læ da node ti al nîm, jide ti al nîm kin. Diye kin tæli isi ki dæde taa gogi, ningæ a øi be ki Kirisi gal dibi kare.

5 NDægi njé koy je ba, a tæli isi ki dæde taa gogi al, biti kadi gal ki dibi kare kin gine gangi bæy taa. Lo kin ti, e ki taa ki dæsay læ njé koy je lo koy ti.

6 NJé ke me ki taa ti ki dəsəy lo koy ti kin eí njé maji-kur, eí dije lə Luwə. Koy ki nje kɔ joo aw ki tɔgi dəde ti al. A eí njé kijə məsi kadi-kare lə Luwə eí ki Kírisi, ningə a qí ɓe naa ti ki Kírisi ɓal dibi kare.

Rə təti Satə

7 Lokí ɓal ki dibi kare a asi ɓa, a ɔri *Satə key dangay ti lie,

8 ningə a aw kadi ədi gin ɓe je ki dangi dangi ki də kum dənangi ki so, adi e Gogi ki Magogi[◊]. A osi njade naa ti kadi aw rɔ-n. Bayi-naa tə yangira ki ta ba bo ti be.

9 Uni lo ki dənangi ti ki ta tate, iləi-naa gəi gidi lo kisi dije lə Luwə ki ɓe bo ki Luwə ndige, nə por a i dərə ti kadi osi dəde ti o-de.

10 NGa ningə, su ki e nje kədi-de, a uni-e kadi iləi-e dilə por ti, me ne ti ki nje kɔ por rigi rigi, go da ti eí ki nje ngom ki nje kəl kə nə n-e nje kəl ta ki ta Luwə ti. Lo kin ti, a ingəi kɔ ki dum kəl tae, kondə je ki kada je, ki də ɓal je ki də ɓal je.

Ta ki gangi ki dəbəy ti

11 Go ti, m-o kimbər ngar ki bo ki nda, ki dəw ki nje kisi də ti. Dərə eí ki dənangi əyi-naa kə ta kəme ti, ki kadi dəw a oo-de gogi al ratata.

12 Ba m-o njé koy je, dije ki tɔgi ki ngan je ki du, ai taa no kimbər ngar ti ka kin. Lo kin ti, makitibì je eí ki tee. Makitibì madi ki rangi kare e ki tee, ningə e makitibì kaji. NJé koy je ingəi ta ki gangi ki go lo kile rade je ti ki rai. E ta ki gangi ki go lo ta ti ki ndangii me makitibì ti.

[◊] **20:8** Ejəkəl 38-39

13 Ba bo təl kī njé koy je kī oyi mee tī adī gogi. Koy kī lo kī koo təli kī njé koy je kī ngəmi-de adī gogi. Ba dijē pəti īngəi ta kī gangi kī go lo kilə rade je tī kī rai.

14 Oyi koy əi kī lo ki koo buki-de dīlə por tī. Dīlə por kin ə e koy kī nje kō joo.

15 NGa ningə dəw kī təe e kī ndangi me makitibī kajī tī al, a iləi-e dīlə por tī kin tō.

21

Dərə kī sigi kī dənangi kī sigi

1 M-o dərə kī sigi əi kī dənangi kī sigi, tadə dərə kī koke əi kī dənangi kī koke gotoi kō, taa ba bo ka goto tō.

2 Ningə m-o 6e bo kī ay njay, adī e Jorijaləm kī sigi ə ī dərə tī rō Luwə tī, tə dəne kī ra mandi maji əsi-n dō njane tī əsi nginə ngawne kam be.

3 Ba m-o ndu ta madi ī kī dō kimbər ngar tī, əl ta kī təgine ə nə: «Oi lo kisi Luwə ə re əsi dan dije tī kin. Luwə a əsi dande tī, ningə əi je a əi dije lie. A əsi dande tī tə Luwə lade.

4 A bər man nō lay lay kəmde tī. Koy a goto, ndingə ndoo yo a goto, nō kuwə ndoo a goto, kō a goto, tadə dərə kī dənangi kī koke kī nē je kī me tī gotoi kō.»

5 Lo kin tī nōq be, nje kisi dō kimbər ngar tī əl ə nə: «Ki basine kin, m-ra nē je pəti təki sigi ngata.» Ningə təl əl-m ə nə: «Indangi nē je kin, tadə ta je ləm e ta je kī rəjeti, e ka kəm ta.»

6 Ba ilə dō tī 6əy ə nə: «Gin ta gangi ngata! Mi Alpa kī Omega, lo kilə ngirə ne kī lo təl ta ne. Dəw kī kində ra-e ə, m-a m-adə man kī ngire e dō kajī tī kade əy kare.

7 Ningə dəw kī nje təti rɔ, m-a m-adə kadi-kare kin: mi m-a mi Luwə lie, ə e a e ngonm tɔ.

8 NGa ningə, njé me ndul je, kī njé naji ndude, kī njé ra né je kī to ra al, kī njé təl dije, kī njé ra kaya je, kī njé ra mbəli je, kī njé kaw nō kagi yo je ti, kī njé ngom je, pəti, lo lade e me dilə por ti, kī e por kī ə rigi rigi. Lo kin ə, e koy kī nje ko joo.»

Jorijaləm kī sigi

9 Malayka kare dan malayka je ti kī siri kī uwəi kopi je kī siri kī rosı kī né tuji lo je kī siri kī dəbəy ti jide ti, re əl-m ta ə nə: «Ire, m-a m-təji nje nongi lə NGon batı, adi e dəne lie m-adı o-e.»

10 NDil təti-m uwə-m, ɓa malayka aw səm taa də mbal ti kī boy, ngal, ningə təji-m ɓe bo kī ay njay, adi e Jorijaləm kī ȡ dərət ti rɔ Luwə ti, risi nangi.

11 Təba lə Luwə unjı dəe ti. Kunje to tə kunji mbal kī gate e ngay kin be, ndoy tə kunji mbal kī ɓari-e jasipi kin be, taa dəw oo lo me ti tə bər be tɔ.

12 NDogi bər kī gə gide ndəə n̄im, ngal n̄im. Ta kəy kur me ti e dəgi gide joo. Ningə malayka je dəgi gide joo ngəmi ta kəy je kī dəgi gide joo ka kin. Ba ndangi tə gin koji lə ngan *Isirayəl je kī dəgi gide joo, kare kare, ta kəy je ti kī dəgi gide joo.

13 Kaw kī lo kibə kadi ti ta kəy e mitə, lo kur kadi ti ta kəy e mitə, jam də ɓe ti ta kəy e mitə, gin ɓe ti ta kəy e mitə tɔ.

14 NDogi bər kī gə gidi kəy, ngire e kī kində də mbal je ti dəgi gide joo, kī tə njé kaw kılə je kī dəgi gide joo lə NGon batı e kī ndangi titi, kare kare.

15 Malayka kī nje kəl-m ta ka kin uwə ne mbəjı né jine ti, adi e gakira kī rai-e kī ɔr mba mbəjı-n ɓe bo, kī ta kəye je, kī ndogi bər kī gə gide.

16 Be bo kin dame je ki so asi-naa, adi ngale asi-naa ki tate. Malayka mbɔjì be bo ka kin ki gakira lene, asi kun nja dəw dibì kuti gide joo (12.000). MBɔjì ngale nim, tate nim, kawe ki taa nim, asi-naa.

17 MBɔjì ndogi bər ki gə gidi be bo ka kin 6a, ranganal ji dəw t̄ē kosile ti bu ki kuti so gide so, tə ne mbɔjì ne ki dije isi rai kile.

18 Nē je ki indəai ndogi bər ka kin e mbał ki bari-e jasipi, ningə be bo wa e ki kinde ki or dərœ, adi ndoy tə bər be.

19 Gin ndogi bər ki gə gidi be bo ka kin e ki ra rœ ki mbał je ki dangi dangi ki gate e ngay, kadi ndole. Gine ki dəsay e ki ra ki mbał ki bari-e jasipi, ki ko joo e ki ra ki mbał ki bari-e sapir, ki ko mitə e ki ra ki mbał ki ndoy, ki bari-e agati, ki ko so e ki ra ki mbał ki bari-e emərodi,

20 ki ko mi e ki ra ki mbał ki bari-e onisi, ki ko mehe e ki ra ki mbał ki bari-e sarduwan, ki ko siri e ki ra ki mbał ki bari-e kırıjoliti, ki ko jijoo e ki ra ki mbał ki bari-e bəril, ki ko jikare e ki ra ki mbał ki bari-e topajı, ki ko dəgi e ki ra ki mbał ki bari-e kırıjopiraji, ki ko dəgi gide kare e ki ra ki mbał ki bari-e yaseti, ki ko dəgi gide joo e ki ra ki mbał ki bari-e ametisiti.

21 Ta kəy je ki dəgi gide joo lə ndogi bər, e mədi-kəsi je dəgi gide joo tə. Ningə ta ndogi ki ra e ki ra ki mədi-kəsi kare par ki dəne. Ta mbalo ki be bo ti e ki ra ki or ki dərœ, adi dəw oo lo me ti tə bər be.

22 Dəw oo kəy lə Luwə me be bo ti kin al. Kəy 6a, e Babə Luwə wa ki nje təgi pəti tə, NGon batı tə par.

23 Be bo ka kin aw ki ndoo kadi e se nay ki kadi oo-n lo al jagi, tado kunji Luwə unji doe ti, ningə NGon batı e lambi ki kadi oo-n lo.

24 Gin 6e je ki dangi dangi njiyai kunje ti, œ ngar je ki dɔnangi ti ne ræi ki n̄ kingə je lède me ti tɔ.

25 Ta køy je ki kur me 6e bo ti kin a ai tagira ba ki ndɔ je pæti, dæw a uti-de al, tadɔ lo a ndul me 6e ti kin al.

26 NGa ningə, dije a ræi ki n̄ kingə je ki n̄ tɔba je lə gin 6e je ki dangi dangi me ti.

27 N̄ madi kare ki to nję a ur me ti al, taa dæw ki nje ra n̄ je ki to koo al, ki nje ngom a ur me ti al tɔ. E dije ki tɔde e ki ndangi me makitibi kaji ti lə NGon batı par œ a uri me ti[☆].

22

1 Malayka tɔji-m man ba kaji, ki ndoy tə bər be ki iſi ibə ki tɔgine lo kisi Luwə ti eि ki NGon batı.

2 NGa ningə, dana ngadan 6e bo ti, ki dan ba ji man ti ki tɔ joo, kagi kaji ki t̄ē ki kandine nja dɔgi gide joo me bal ti ki kare a noq. Nay kare œ t̄ē ki kandine, nay kare œ t̄ē ki kandine, ba mbie e ki kaji gin 6e je ki dangi dangi tɔ.

3 N̄ madi ki kadi tə Luwə a man-e goto.

Kimbər ngar kisi Luwə eि ki NGon batı a e me 6e bo ti, ningə 6eə kila je lə Luwə a awi noe ti kadi tə ozi kure.

4 A ooi ta kame, ningə tæ a e ki ndangi natı node ti.

5 Lo ki ndul a goto, dæw a aw ki ndoo kunji lambi al n̄im, kunji kadi al n̄im, tadɔ Babé Luwə a buki kunjine dode ti, ningə a q̄i 6e ki dɔ bal je ki dɔ bal je.

Re Jəju Kirisi

[☆] **21:27** 23-27: Ejay 60.19-20; 60.3-5; 60.11; 52.1; Ejekal 44.9

6 Go ti, malayka əl-m ə nə: «Ta je kin e ta je ki rɔjeti, e ka kəm ta. Ningə Babə Luwə ki nje kadi gosi njé kəl ta je ki tae ti, ilə ki malayka ləne kadi tɔjɪ bəə kilə je ləne nə je ki a rai nə basi adi-de gəri.»

7 Lo kin ti, Jəju əl ə nə: «Oi, m-a m-re basine, ningə dəw ki nje ngəm go ta je ki tə̄ē ta Luwə ti ki to me makitibi ti kin e nje rənəl.»

8 Mi Ja, m-o nə je kin ki kəm n̄im, ki mbim n̄im. Ningə go ko-e ti ki m-o ki kəm je, ki mbim je, m-əsi nangi nja malayka ti ki tɔjɪ-m nə je ka kin kadi m-əsi kure.

9 Nə e əl-m ə nə: «Onoi kadi īra nə kin. Mi bəə kilə tə̄i je, tə̄ ngakqoi njé kəl ta je ki ta Luwə ti je, ki dije pəti ki njé ngəm go ta je ki me makitibi ti kin maji, be tə̄. E Luwə ə səbi kadi əsi kure.»

10 Ningə ilə ti bəy ə nə: «Ta je ki tə̄ē ta Luwə ti ki to me makitibi ti kin, onoi kadi ībəyə adi to, tədə dəkagilo ki kadi nə je kin a rai nə e basi ngata.»

11 NGa ningə kadi dəw ki nje ra majal, nay ki lo ra majal ti ləne, ə dəw ki nje ra nə je ki to ra al, nay ki lo ra-e ti tə̄; ningə dəw ki nje ra nə ki maji, nay ki lo ra nə ki maji ti, ə dəw ki ay njay, nay ki lo kay rəne njay ti tə̄.

12 Lo kin ti, Jəju əl ə nə: «Oi, m-a m-re basine! M-a m-re ki nə kigə go ji kadi m-adı dəw ki ra ki go kile ti ki ra.

13 Mi Alpa ki Omega, mi ki Dəsəy ki ki Dəbəy ti, mi Lo kile ngirə nə ki Lo tol ta ne[‡].»

14 NJé rənəl je ə ei dije ki njé togı kibı je ləde kadi tə̄ ingəi ta rəbi kuso kandi kagi koy al, ə kadi uri ki ta kəy me 6e bo ti.

[‡] **22:13** 12-13: Ejay 40.10; 62.11; Pa je 28.4; Jərəmi 17.10

15 Ningə kadi dije ki njé ra kilə la bisi je, awi gidi ɓe
bo ti, naa ti ki dije ki njé mbəli, ki dije ki njé sangi-
naa kaya ti, ki dije ki njé tol dije, ki dije ki njé kaw-
no kagi yo je ti, ki dije ki ngom nəl-de ki njé kəl ta ki
ngom.

¹⁶ «Mi Jəju, m-ılə kí malayka ləm kadı ma naji ne
je kí rɔjeti kin kí rɔ njé kaw-naa je ti. Mi dəw kí gin
kojí ti lə *Dabidi, mi NGawnde kí nje kibí gin lo ti.»

17 NDil Luwə əi ki dəne ki njé ngaw əli əi nə: «Ire!»

Ə kadi dəw ki oo də ndu ta je kin ə nə: «Ire!»

Kadı dəw ki kındə man ra-e, re, a kadı dəw ki ge
kay man kajı, ingə kare ki kanji ndogi tō.

Təl ta ta

18 Mi Ja m-ilə ndum dō ta je ti ki tē̄ ta Luwə tī ki to
me makitibī tī kin be: Dəw kī ilə nē madī dō tī, Luwə
a 6ukī tujī je kī e kī kəl tae me mākitibī tī kin dō ko
tī lie.

¹⁹ A re dəw ɔr nə madi me ta je t̄i k̄i t̄ēt̄ ta Luwə t̄i k̄i to me makitib̄i t̄i kin̄ t̄ōba, Luwə a ɔr nə maji k̄i səbī dəe k̄o me kagi koy al t̄i nim̄, me b̄e bo t̄i k̄i ay njay nim̄. Adi e kagi koy al e i k̄i b̄e bo k̄i ay njay k̄i e k̄i kəl ta ləde me makitib̄i t̄i kin̄⁵.

20 Ningə dəw ki nje kaw ki ndu də ta je ti kin təki e ta je ki rəjeti əl ə nə: «Oyo, m-a m-re əasine.»

Amen! Ire, Babe J^aju!

²¹ Kadı me-majı lə Bañe Jəju e səsi naa tı pəti.

✡ 22:19 Dətərənom 4.2; 13.1

KELƏ-MHNDI KI SIGI

New Testament in Bedjond (CD:bjv:Bedjond)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bedjond

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bedjond

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-11-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
a4f34a03-c89e-55e0-bc3f-22f7829df823